

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. VIII

Kaina 3c

Chicago, Ill., Pėnnyčia, Liepos (July), 22 d., 1921

No. 169

Apkaltino Illinois gubernatori

Neįsileidžia Morris Hillquita

Nužudė Jugo-Slavijos ministerį

Skandalas Springfielde.

Apkaltino Illinois valstijos gubernatori; sako, jis pasisavinęs valstijos pinigų; gubernatoris nepasiduosis; pasigendama dviejų milijonų dolerių.

SPRINGFIELD, liepos 21. — Sangamon apskrities specialinis prisaikintųjų teisėjų — grand jury — suolaas vakar po pietų išnešė kaltinimo aktą prieš Illinois valstijos gubernatori Len Smallą, leitenantą-gubernatori Sterlingą ir vieną bankininką Vernon Curtis.

Valstijos gubernatoris ir leitenantas-gubernatoris kaltinami valstijos pinigų pasisavinimu. Kaltinimo akte pažymėta, kad tie trys žmonės sužiniai sąmokslininkavę — tikslu apskuti valstiją ant dviejų milijonų dolerių.

Kada tai padaryta?

Kada tas menamasai sąmokslininkavimas padaryta? Sako, kad tuomet, kai dabartinis gubernatoris Small dar buvo valstijos išdininku, taigi dar prieš užimsiant valstijos gubernatori vietą. Prieš užimsiant gubernatori vietą Len Small per dvejis metus buvo valstijos išdininkas. O dar prieš jį valstijos išdininku buvo dabartinis leitenantas-gubernatoris Sterling'as.

Taigi, tuomet ir menamasai sąmokslas padaryta. Esą, kai Small pasitraukė nuo išdininko vietos, jisai neatsisakė su valstijos išdu.

Lygiai toks kaltinimas yra ir prieš leitenantą-gubernatori Sterlingą. Gi apie Curtis'ą sakoma taip, kad jis toje konspiracijoje dalyvavęs kaip pašalinis asmuo, reiškia, sužiniai norėjęs pasinaudoti valstijos pinigais bei jos savastimis.

Išdavė leidimus areštuot apkaltintuosius.

Tuo po to, kai prisaikintųjų teisėjų suolaas paskelbė kaltinimo aktą, išduota "warrant'ai". leidimai areštuoti Len Small'ą, Sterlingą ir Curtis. Kartu statyta ir reikiamosios kaucijos. Vis dėlto, iki šiol nė vienas kaltinamųjų dar neareštuotas. Kai kurie yra linkę manyti, kad valstijos gubernatori areštuoti negalima. Jisai turįs galę padaryti taip, kad kaltintojai jo nepasiektų. Vienas iš dvių: jisai arba pasisauskis valstijos miliciją, kuri sergėtų jo butą, arba vėl — paskelbs karą stovį ir tuo "užbėgs už akių civiliniam teismui."

Nori pašalinti nuo vietos.

Šitas kaltinimas, kaip spėjama, padarytas tuo tikslu, kad pašalinus nuo vietos ir valstijos gubernatori ir leitenantą-gubernatori. Tatai betgi bus galima padaryti tik tuomet, kada bus tikrai įrodyta, jogei iškeltieji prieš juos kaltinimai yra teisingi, kitaip sakant, kada teismas ras ir Small'ą ir Sterling'ą esant kaltais.

Ką sako pats gubernatoris.

Pats valstijos gubernatoris Small sako, kad jisai yra nekaltas. Visa tai jis tinkamu laiku ir vietoje įrodysias. Beto, jisai sako, kad pats apkaltini-

mo aktas esąs vienpusiškas. Kaltintojai, girdi, prisaikintųjų suolui pripasakoję įvairių nesąmonių, kurios betgi busiančios tinkamu būdu atremtos. Pagalios, jisai sako ir tai, kad vyriausias jo kaltintojas, valstijos prokuroras Brundage, yra politinis jo priešinys. Brundage, girdi, pykstas delei to, kad jis (Small) vėlavęs vieną legislaturą bily, kuriuo valstijos prokuroro ofisui buvo skiriama septyni šimtai tūkstančių dolerių.

Tad, sako gubernatoris, delei to vėlavimo Brundage dabar ėmęs ir sugalvojęs "naują skumą" — noris "išvesti gubernatori". Brundage'ą valstijos gubernatoris vadina konspiratorium.

Kuo visas tas skandalas užsibaigis — ar Small, Sterling'as ir Curtis bus areštuoti, o paskui rasti esant kaltais ir pašalinti — tuo tarpu smuku numatyti.

Neįsileidžia Morris Hillquita.

Anglijos valdžia atsakė įsileisti paskilbusį Amerikos socialistų darbuotoją.

LONDONAS, liepos 21. — Vietos darbininkų dienraštis, The Daily Herald, šiandie paskelbė šitokią žinią: Anglijos valdžia atsakė įsileisti (i Angliją) žymųj Amerikos socialistų darbuotoją, d. Morris Hillquita.

Dr. Morris Hillquit vakar, grįždamas iš Francijos, atvyko į Doverį, kur jis norėjo imti traukinį ir važiuoti į Londoną. Bet lipant iš laivo prie jo priešo vienas imigracijos reikalų valdininkas ir pareiškė, kad miestane jėiti jisai (Hillquit) negalys. Valdininkas pasisakė, kad visa tai jis daręs vadaus reikalų ministerio patvarkymu.

Reiškia, Anglijos valdžia nutarė neįsileisti Hillquita. Ko del visa tai daroma, nė valdininkas negi kas nors kitas dar nepasakė.

Vis dėlto, galų gale, Hillquit duota leidimas išlipti iš laivo ir vieną naktį pabuti Doverio. Ryto, pietų metu, jis betgi turės "apsijovyti" imigracijos valdininkams ir, gal but, tuojaus važiuoti iš Anglijos.

Nužudė Jugo-Slavijos ministerį.

Ministerio užmušėjis esąs komunistas; jisai areštuotas. BELGRADAS, liepos 21. — Čia gauta žinių, kad Delnica mieste, Kroatijoje, šiandie nužudyta vadaus reikalų ministras, Drašković.

Ministerio užmušėjis yra jaunas Bosnijos komunistas, kurio vardą telegrafo agentija nemini. Ministerio užmušėjis bandė ištrukti, bet tapo pagautas ir pasodintas kalėjimane.

Delnica yra gan žymus prekybos centras Kroatijoje.

MILWAUKEE, liepos 21. — Vietinis lenkų paskolos stoties skyrius pasigenda Lenkų valdžios bonų — net už keturiolika tūkstančių dolerių.

"Lygybė"

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., July 22, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Anti-bolševistinis sukilimas Kaukaze.

Sako, kad sukilėliai užėmė Kutaisą.

STOCKHOLM, Švedija, liepos 21. — Čia gauta žinių iš Estonijos sostinės Revelio. Sako, kad kone pusė Gruzijos sukilusi prieš bolševikus.

Sukilėliai užėmė Kutais miestą Transkaukazijoje, ir suardė geležinkelio šėnis. Gi bolševikai suardė geležinkelį, einantį į Gruzijos sostinę Tiflį. Tai padaryta todėl, kad ne davus progos sukilėliams pasinaudoti geležinkeliu.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., July 22, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

KOMUNISTAI BJOSI BADO. Sako, kad tarybų valdžia galinti sumukti.

BERLINAS, liepos 21. — Vokietijos komunistų partijos organas Rote Fahne šiandie išspausdino pranašingą straipsnį. Įrodoma, jogei Rusijos tarybų valdžia galinti sumukti, jeigu nebus surasta tinkamų priemonių, kad išgelbėjus nuo bado daugelį Rusijos gyventojų. Komunistų laikraštis sako, jogei dvidešimtis penkiems milijonams rusų grumoja badas.

Laikraštis gavęs oficialinį pranešimą iš Maskvos, kur įrodoma, kad bado šmėkla grumoja didžiuliam pavolgio arieties gyventojų.

Jisai todėl reiškia baimės, kad visa tuo gali tinkamai pasinaudoti kapitalistinės valstybės, butent, pradėti prieš tarybų Rusiją naują militarinę avantiūrą.

Bury's "tikrųjų amerikiečių" užpuolė japonus ir išvijo juos.

TURLOCK, Cal., liepos 21. — Šiandie iš Turlock apskrities išvyta aštuoniadešimts aštuoni japonai darbininkai. Išvijo juos bury's "tikrųjų amerikiečių" daugiausia tos pačios apskrities gyventojų.

Moters (japonės) ir vertėvos palikta. Išvytiems pasakyta, kad jie nebegrįžti, o jeigu jie grįš, tai su jais busią pasielgta "dar griežčiau". Apskrities valdininkai pradėjo tyrinėjimą. Jie sako, kad puolikai busią patraukti tiesos.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., July 22, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Siųs kariuomenę Silezijon.

Paryžius nutaręs pasiųsti dar daugiau kariuomenę į Sileziją, nors taktininkai tam nepritaria.

PARYŽIUS, liepos 21. — Oficialiniuose rateliuose šiandie pareikšta, kad Francija siųs daugiau kariuomenės į Augstąją Sileziją; siųs nevezint to, ar tam jos žingsniui pritaras arba nepritaras Anglija. Šitokį žingsnį Francija darysianti todėl, kad apsergėjus tuos savo kariuomenis — dešimt tūkstančių, — kurie tenai pasiųsta pirmiau.

Anglijos atsakymas erzina francuzus.

PARYŽIUS, liepos 21. — Oficialiniai rateliai didžiai nustebo tuo Anglijos valdžios atsakymu, kurį ji davė į Francijos siūlymus, butent, kad reikia pasiųsti daugiau kariuomenę į Augstąją Sileziją. Kai kuriuose rateliuose šiandie pareikšta, jogei Anglijos-Francijos santykiai delei šito atsakymo pasidare labai kritingi.

Sakoma, kad Francijos valdžia tokį "rustų ir griežtą atsakymą" kokį jai davė Anglijos valdžia, visai netikėtus susilaukti.

Paskendo laivas.

ASTORIA, liepos 21. — Gautomis žiniomis, Columbia upė, netoli Ramiojo vandenyno, šiandie paskendo didokas prekybinis laivas, Biffingham. Laivas užbėgęs ant uolos. Lai-vo įgula išgelbėta.

MEXICO CITY, liepos 21. — Gaisras, kur kilo Amatano srity, dar nesuvaldyta. Dega keturi alieju traukti šaltiniai.

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, liepos 20 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, banko buvo skelbiama Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras	\$3.57
Austrijos 100 kronų	14c
Belgijos 100 frankų	\$7.52
Danijos 100 kronų	\$15.15
Finų 100 markų	\$1.70
Francijos 100 frankų	\$7.72
Italijos 100 liru	\$4.48
Lietuvos 100 auksinių	\$1.35
Lenkų 100 markų	6c
Olandų 100 guldenų	\$31.40
Norvegų 100 kronų	\$12.85
Šveicarių 100 kronų	\$16.42
Švedų 100 kronų	\$20.65

KONSTANTINOPOLIS, liepos 21. — Kariniai ekspertai sako, kad turkų nacionalistai rengiasi iškirsti naują šposą — graikams. Jie, girdi, traukiasi tik delto, kad paskui patiesus graikams kilpas.

BERLINAS, liepos 21. — Berlinas džiaugiasi taktininkų nesutikimu delei Augstosios Silezijos.

SPRINGFIELD, liepos 21. — Buvusiojo gubernatorio šalininkai jau tariasi, kas reikės paskirti gubernatorium, jeigu bus pašalintas dabartinis Illinois gubernatoris Small.

LONDONAS, liepos 21. —

Londono lobininkų rateliuose reikiama baimės, kad Jungtinių Valstijų lobininkai gali pavertti jų rinkas Kynuose.

WASHINGTON, liepos 21. — Federalinės valdžios spaudos biuro perdėtinis nori sumažinti išlaidas. Iki šiol valdžios spaustuvės užlaikymas atsiėdavo po septyniolika milijonų dolerių kas metais.

Cholera Rusijoje plėtojasi.

RYGA, liepos 21. — Čia gauta viena Maskviško laikraščio, Izvestija, kopija. Laikraščio žiniomis, Cholera tarybų Rusuose sparčiai plėtojasi. Pavirželio mėnesį Rusijoje buvo užrekorduota 13,476 susirgimų. Gi liepos mėnesio susirgimų skaičius pasoko net iki dvidešimt septynių tūkstančių, butent, 27,779!

Epidemija stipriausia siaučia Saratovo gubernijoje. Liepos mėnesio tenai užrekorduota septyni tūkstančiai susirgimų. Antrą vietą užima Voronežiaus gubernija ir paskui Dono sritis.

Sudegė keturi žmonės.

CLEVELAND, liepos 21. — Šiandie po pietų čia užsidedė vienas gyvenamas butas. Gaisras nepaprastu spartumu išsiplėtojo ir užkrito kelių keturių žmonių. Visi sudegė. Gaisro priežastis nežinoma.

LONDONAS, liepos 21. — Čia gautomis žiniomis, turkų nacionalistų vadas, Mustafa Kemal paša Kutais mieste tik tik ištruko iš mirties. Jo kvailė bombardavė graikų orlaivininkai.

LIETUVOS ŽINIOS.

Pabaltijos valstybių ministerių konferencijos.

[Iš Lietuvos Misijos Biuro].

Kaunas, VII, 16 d. (Elta). Liepos m. 15 d. Užsienio Reikalų Ministeris d-ras Puryckis darė Ministerių Kabinete pranešimą apie trijų ministerių konferenciją Rygoje. Iš pranešimo paaiškėjo, kad pabaltijū valstybių sąjunga faktinai jau įsteigta. Sąjunga apima politinę, ekonominę ir bendro gynimosi sritį. Platus sąjungos programos bus realizuojamas, sudarant konvencijas tose srityse. Jau yra pasirašyta visa eilė konvencijų politiniai juridinio turinio ir susisiekimo. Ekonominės konvencijos rengiamos pasirašymui.

Ateinančią savaitę bus tų trijų valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estonijos Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerių konferencija Estonijos sostinėje Revelyje. Po to manoma šaukti Krašto Apsaugos Ministerių konferenciją. Už dviejų mėnesių yra numatyta Užsienio Reikalų Ministerių konferencija.

Tokiu būdu Pabaltijū Valstybių Sąjunga bus vykdoma perijodinėmis ministerių konferencijomis.

J. Vileišis sugrįžo Kaunan. Kaunas, VII, 19 d. (Elta). Buvusis Amerikoje Lietuvos Atstovas p. Vileišis liepos 16 d. sugrįžo Kaunan.

Steig. Seimas užgryrė Laisvės Paskolą.

Washingtonas, VII, 18. (Liet. Inf. Biuras). Lietuvos Steigiamasis Seimas užgryrė "Laisvės Paskolą" Amerikoje, išleisdamas tam tikrą įstatymą.

Pritarimo rezoliucija.

Washingtonas, VII, 18 d. (Liet. Inf. Biuras) Neaiškumų išvengimui del Steigiamosio Seimo priimtos š. m. liepos m. 9 dienos rezoliucijos*) paduodame ja ištisai žodis žodžiu: "Steigiamasis Seimas išklauses Ministerių Kabineto pranešimus ir pritardamas jo vedamajai užsienio politikai, eina kitų dienos darbų tvarkos punktų svarstyti."

*) Del Lietuvos vyriausybės nusi- statymo del sąlygų, kuriomis Tautų Sąjunga buvo siūlyti testu toliau derybas su lenkais Briusely. Lietuvos vyriausybė atmetė Tautų Sąjungos

pasūlymą, ir laikinai padėdial Vilniuje nustatyti reikalavo, kad būtų išpildyta Švaukų sutartis. — Red. Estų Atstovas Jungt. Valstijose.

Washingtonas, VII, 18 d. (Liet. Inf. Biuras) Užvakar atvyko Washingtonan Estonijos respublikos Atstovas Jungtinių Valstijoms p. Kistner, buv. Estų prekybos ir pramonės ministeris.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., July 22, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

GRAIKAI PAEME ESKISERĄ. Turkai dar traukiasi.

LONDONAS, liepos 21. — Šiandie čia gauta pranešimas nuo Graikijos užsienio reikalų ministerio. Sako, kad graikų kariuomenė patenė svarbų geležinkelio centrą Mažojojo Azijoje, Eski-Ser.

Graikų kariuomenė sparčiai vežasi bėgančius turkų nacionalistus.

Lloyd George ir de Valera nebesusitaria; de Valera grįžta Airijon.

LONDONAS, liepos 21. — Valdžios ir Airijos šalininkų rateliuose šiandie pareikšta, kad pradėtosios tarp premjero Lloyd George ir airių darbuotojo de Valeros derybos veikiausiai pails. Iki šiol nė viename svarbesniame klausime neatsiekta reikiamo susitarimo.

SHARON, Pa., liepos pl. — "Pavogtasai" — vietos lobininkas Randolph jau susirado. Pasirodo, kad jį nieks nebuvo "pavogęs," o tik jis pats tą negudrų šposą iškirsto — norėdamas su jauna panyte "paužti." Šposininkas areštuotas.

WASHINGTON, liepos 19. — Senato komisijoje, kuri dabar tyrinėja "piliečių karą West Virginijoje," vienas kasyklų savininkų liudininkas pasakė, kad samdytojai verbavę streikuojančius ir mušė, kad nuo "streikininkų atsiguos!"

NEW YORK, liepos 20. — Amerikos multi-milionieris Rockefelleris šiandie čia be kita pareiškė, kad Standard Oil kompanijoj jis esąs "pats mažiausias šėrininkas." Gal atsiras mulkių, kur tam patikės.

Dabar laikas siųsti pinigai Lietuvon

Dabartinio laiko prieš šienapjūtę ir rugiapjūtę Lietuvoje pinigai yra reikalingiausi. Jeigu dabar pasiųsti, tai perniek nenueis. Antra vertus, dabar Lietuvos pinigai yra pigiausi, ir už dolerį jų galima daugiausia pasiųsti. Vakar Lietuvos pinigų kursas buvo pigesnis negu kokią kitą dieną nuo naujų metų. Tuo pasinaudojant, dabar reikia pasiųsti pinigų Lietuvon.

Naujienu pinigų siuntimo Skyrius yra didžiausia lietuvių pinigų siuntimo įstaiga Amerikoje, ir Naujienu siunčiami pinigai greičiaus pasieks Lietuvos negu kieno nors kito. Naujienuos duoda pilną gvarantią už pinigų siunčiamus perlaidomis ir duoda paprastas gvarantijas už savo čekius. Naujienuos išmaino didesnes pinigų sumas pagal pigiausio dienos kurso, koks tik yra New Yorke ar Chicagoje. Naujienuos yra korespondentu didžiausio Lietuvos banko — Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko Kaune. Naujienuos siunčia pinigus ne tik Lietuvon, bet ir į visus kitus svieto kraštus. Siųsdami pinigus, visuomet kreipkitės į Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrių.

NAUJIENU PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Kas Dedasi Lietuvoj

Saukėnų-Kurtavėnų Padangėj.

Padegėlių vargai. Karo metu daug nukentėjo nuo ugnies ypač Kurtavėnų val. beveik 1/3 dalis trobesių tapo sudeginta ir ligi šio laiko žmoneliai tebevargsta apkasuose ir jokių būdu negali gauti medžiagos atsistatymui. Paduoti prašymai miškų Dep-to įstaigoms išbuvo daugiau kaip 2 metus. Pasamdytas žmogus važiuo į Kauną ir grįžo nieko nepaėšęs. Energingai užsiėmus Valsčiaus Valdžiai š. m. kovo mėn. buvo laikuriams paskirta miško medžiaga iš Saukėnų dvaro savininko Gorskio miškų, kuris dabar yra nusavintojo miško šeimininku. Gavę žinią apie paskirimą medžiagos, kreipėmės į Kuršėnų urėdiją: buvo atsiųstas girininkas Sakalauskas, atmatavo skersinį gero miško ir iš tos šalies, kur arčiau ir patogiau mums buvo parsigabenti namo medžiaga, bet atmatavęs skersinį, girininkas nuyko ant nakvynės į Saukėnų dvarą pas savininką ir ant rytojaus grįžęs atgal į girią, atmatavo visai prastą medžiagą ir daug toliau nuo tos pusės, ir pasakė mums, kad mes tos medžiagos nebegausime, kuri vakar buvo atskirta, nes yra per daug gera padegėliams. Nuo to prasto miško mes visai atsisakėm: viena, toli parsivežti ir antra, labai trumpas miškas nukamenis ir šakotas. Tuomet savininkas reikalavo nuo mūsų pasirašyti, kad mes atsisakom; mes nepasirašėm. Atskyrė tada trečią skersinį geresnio miško, bet tokionis aukštomis kainomis, kad mes negalime išsimokėti. Vienas padegėlių paėmė 25 kelmus už 700 rub.; katriems gi buvo duota veltui arba išsimokėti: per 3 metus, tai su tokiais savininkas Gorskis visai ir nesisikaitė.

28 d. bal. mėn. atvykom į mišką su Kurtavėnų Valsčiaus viršaičiu, kur Gorskis įgaliotinis su sąrašais kiek ir kam buvo skirta medžiagos nurodė ją ir ant rytojaus liepė atvykti į Saukėnus pas sav. Gorskį orderiams gauti kirtimui skirtos medžiagos. Bet čia atvykus mums, paklausė, kas iš mūsų tuoj mokės pinigų, mums gi paaiškinus, kad kai kuriems yra duota išmokėtinai per 3 metus bėdniešiams gi veltui, Gorskis nedavė orderių ir pasakė atvykti 2 gegužio: per tą laiką jis pasitarsias su urėdija. Saukėnų valsčiuje padegėlių visai maža tėra ir tie dar nėra gavę. Atvykę 2 geg. į Saukėnus ir ant rytojaus Gorskio neradome namie. Taip dvi dieni sugaišę, grįžome namo be nieko. Dabar gi sužinojom, kad tą skersinį, kur mums buvo duotas ir užnumeruotas atidavė žydams pirkliais, padegėliams gi vėl atvažiavęs girininkas atmatavo kokį tai kadagną.

Mes padavėm skundą vals. valdybai ant pono Gorskio, kad mums užmokėtų už sugaištas dienas brangių darbo laikų, medžiagos gi nebeturim vilties begauti — kentėjime vėl apkasuose, tegul pirkliai kerta girias. Mums jau buvo pranešta, kad jeigu mes negausime orderių iki geg. mėn., tai paskiau nebebus leista kirsti iki rudens, tuo tarpu pirkliai ir dabar kerta ir veža, tur but delto, kad jie turi nupirkti iš Gorskio didelius plotus miško.

Beveik tokios pat sąlygos yra ir pas Kurtavėnų dvaro savininką Plater-Zyberką: yra atskirtas skersinis jauno miško tikusio tik probsams malkoms. Kur nekur yra ir druktės medis, tikės trobesiams, bet rinkti neduoda ir tokiu būdu susideda aplinkybės, buk tai padegėliai neimā, atsisaką nuo medžiagos.

Tokiu tat būdu mūsų nusa-

vintųjų miškų šeimininkai su

pagelba miškų urėdų ir giri-

ninkų verčia mus gyventi ap-

kasuose ir skursti dešimtme-

čiais pudant savo javus, šieną

ir viską. — Kurtavėnų padegėlis.

("Siet")

PALANGA.

Palanga atgyja. Skubotai taisoma vasarnamiai, rengiamis pensionai. Svečių jau renkas, geras spiečius iš Kauno ir net iš Vilniaus. Vietos yra pakankamai, daug esą gerai įtaisytų kambarių. Miestelis su išskėstomis rankomis priima senai laukiamus vasarininkus. Produktų esą galima gauti įvairiausių, kainos prieinamos. Susisiekimui yra autobusai, kiekvienam traukiniui atėjus iš Kretingos į Palangą ir atgal. Gydytojų esą jau 5 atvažiavę. Palanga gera vieta sveikatai taisyti. Palanga dažnai lankoma įvairių mokyklų ekskursantų. Apsilankę viceministeris Matulionis su žuvinių instruktoriumi, organizuojasi visi žvejai į kooperacijos bendrovę, kurią veda kun. Kasperavičius. Žadama valdžios parama. Daromi tyrinėjimai šventosios upės žiočių uosto įtaisymui ir žvejybai išplėsti.

PAFRONTEJE.

Birželio 14 d. apie 13—14 valandą 7-8 lenkų kareiviai, persirengę civiliniais rubais atvyko į Širvintus ir užpuolė milicijos Viršininką, kuris tuo laiku važiuo gatve. Lenkai pradėjo šaudyti į jį. Milicijos Viršininkas šovė į lenkus ir vie-

ną jų sužeidė. Sužeistas pabėgo. Už širvintų miestelio buvo dar apie 10-12 lenkų kareivių atsargoj.

Iš tikrų šaltinių sužinota, kad tai buvo ne plėšikai, bet persirengę lenkų kareiviai, kurie atvyko į Širvintus saugoti širvintų valsčiaus viršaičio ir milicijos Viršininko.

Carter's Little Liver Pills

Per šešesdešimt metų šis geriausias pasaulyje valytojas jėgų ir skilvie.

DEL GALVOS SOPEJIMO, DEL SVAIGIMO, DEL UZKIETĖJIMO, DEL ABELNOS

Reikalaukit tikrojo CARTER'S IRON PILLS Grynų Daržovių.

2as Didelis Piknikas

Parengtas
Brighton Park Liet. A. ir P. Kliubo
Nedėlio, Liepos-July 24ta, 1921
STICKNEY PARKE
Lyons, Ill.

Pradžia 10 val. ryto. Tikietai su karš taksonis 50c
Muzika F. JERECK Jazzy Jazz benas.
Draugai! Nepamirškite šios puikios pasilinksminimo progos.
PASARGA: Imkit 22nd St. karus iki galui linijos. Imkit Lyons karus ir išlipkit ant Ogden Ave. Paeisite 4 blokus į pietus.

Šalin Klerikališkos Budelių Rankos Nuo Lietuvos Darbo Žmonių

Šitie obalsiai bus paskelbti —

"KARDO" PIKNIKE IR PROTESTO MITINGE

Ned. 24 Liepos-July, '21
Chernausko darže, Lyons, Ill.

Pradžia 11 valandą ryto

Inžanga 35 centai

Sitame piknike ir protesto mitinge bus pareiškimas pilno solidarumo su kovojančiais Lietuvos darbininkais prieš kruviną kunigų valdžią ir prieš tuos baisius mušimus, kankinimus, žudimus tų darbininkų, kurie trokšta laimingesnės ateities del Lietuvos darbo žmonių.
Sitame "Kardo" piknike ir protesto mitinge kalbės drg. T. Kučinskas, autorius knygos 16 Kristų advokatas Frederick Mains, Kun. M. X. Mockaus ir Adv. Harold O. Mulks.
Chicago ir apilinkinių lietuvių yra nuoširdžiai kviečiami atsilankyti į šitą pikniką ir sykiu protesto mitingą prieš kruviną Lietuvos klerikų valdžią.

Kviečia KOMITETAS.

Drg. T. J. Kučinskas autorius knygos 16 Kristų kalbės šitame protesto mitinge — Liepos 24 d.

Įvairių Įvairiausias Didžiausias ir Puikiausias NAUJIENU PIKNIKAS

Nedėlio, Rugpiučio-Aug. 7, 1921

Gardners Grove Darže

123 St. ir Michigan Avenue, Roseland, Ill.

Šimetinis
Naujienu
Piknikas

Bus
Įvairiausias
Ir Puikiausias,
Nes
Šiame
Piknike
Jau
Pasizadėjo
Dalyvauti
Tris Chorai
Kalbėtojas
Drg. Grigaitis
Ir galų-gale
žaislai.
Tie žaislai
Bus
Nepaprasti,
Nes
Vadovaus

Drg. Uktveris.
Beto
Geresniems
Juokdarius
Žaismėse
Bus
Duodamos
Dovanos.
Dovanų
Yra
Devyniolika.
Užtat
Visi
Naujieniečiai
Ir
Naujienietės:
Dideli
Maži
Seni
Ir
Jauni,
Bukit

Prisirengę
Is
Anksto
Dalyvauti
Metiniame
Naujienu
Piknike.
Rengėjai
Tikrina,
Kad
Visi
Atsilankę
Bus
Maloniai
Ir
Draugiškai
Priimti.
Iki
Pasimatymo
Naujienu
Piknike.

Pradžia 10 val. ryto.
Ižanga ypatai tik 40c

So. State St. karai, num. 119, daveža netoli nuo da
rzo. Automobilistams paranki kelionė bulvarais.

European American Bureau Fabionas ir Mickiewicz vedėjai

Buve A. Petratis ir S. L. Fabionas
Siuntimas pinigų, laiva-
kortės, pasportai ir tt.
NOTARIJUSAS
Real Estate, Paskolos,
Insurinal ir tt.
809 W. 35th St., Kamp. Halsted St.
Tel.: Boulevard 611.
Val.: 9 iki 6 kasdien
Vak.: Ust. Ket. ir Sub. Iki 9 vak.
Ned.: Iki 8 po pietų.

Tel. Randolph 2898

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestij
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų.
Pamedėliai iki 8 vakare.
Namų Tel.: Hyde Park 2896

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 224
Tel. Central 6398
Vak.: 812 W. 33rd St., Chicago
Tel. Yards 4681.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. 22nd St., kerš Leavitt St.
Telephone Canal 2552.
Valandos: 4 iki 6 po piet, ir nue
7 iki 9 vakare.
Veda visokias bylas, visuose
teismuose. Ekzaminavo Abstrak-
tus, ir padirba visokius Dokumen-
tus, perkant arba parduodant, Lo-
tus, Namus, Farmas ir Biznius.
Skolina Pinigus ant pirmo morge-
čiaus ant lengvų išlygų.

S. W. BANES
ADVOKATAS
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Rector Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3214 S. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 vak.

DIDŽIAUSIAS LIETUVISKŲ
KNYGŲ SANDELIS
J. B. AGLINSKAS
3238 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Pinigai iš Kenoshos Lietuvon

Kas nori siųsti pini-
gus iš Kenoshos savo gi-
minėms Lietuvon, mo-
ney orderiais ar draf-
tais.

Iš čia pinigai yra pa-
siunčiami Lietuvon grei-
čiausiu būdu ir už pini-
gų siuntimą pilnai atsa-
koma. Norėdami gero ir
teisingo patarnavimo,

Kreipkitės pas:

A. Pakšys

220 Milwaukee Ave.,
Kenosha, Wis.

Waukegano Lietuviai—

Norėdami SIŪSTI PINIGŲ
savo giminėms LIETUVON,
kreipkitės į J. E. Bruževi-
čiaus aptieką:

WAUKEGAN
PHARMACY,
1005 Marion Street,
Waukegan, Ill.

PIRMAS DIDELIS PIKNIKAS

Rengia
SUNU IR DUKTERŲ DRAUGIJA
Melrose Park, Ill.

Liepos — July 24 d., 1921,
Pradžia 10 val. ryto.

Gerbiamieji! Norinti išvažiuoti ant tyro oro ir gražų mišką prie
upės, naujas daržas, vadinamas RUSSIAN FARM prie 5-os Ave.,
North Maywood. Bus skanių gėrimų, valgių ir graži muzika, prie ku-
rios galėsite pasilinksinti iki vėlumai nakties.

PASARGA: Iš Chicago imkit Lake St., arba Madison gatvėkarį ir
važiuoti iki 5 Ave. ir Lake St., Maywood. Elkit 5-ta Ave.
kokių 8 blokus į šiaurės, o kas nenorės, galės laukti
troko prie Lake St. ir 5th Ave.

Kviečia KOMITETAS.

Laike Vasaros Sezono Milda Theatras

Atdaras
SEREDOMS, SUBATOMS
ir
NEDELIONS

Puikus
Vodevilius ir Krutami Paveikslai

Kas dedasi Lietuvoj.

Iš Klaipėdos krašto.

Iki Klaipėdos kraštas nebuvo prancūzų užimtas vietiniai šios šalies gyventojai ir matyt nematydamo lenkų. Užėmus Klaipėdą prancūzams pradėjo čion rodytis vienas kitas lenkai. Paskutiniu gi laiku lenkai pradėjo net veržte veržtis į Klaipėdos kraštą, bet vietiniai gyventojai juos nelabai maloniai sutinka. Taip, gegužio pradžioje š. m. vieną gražią dieną atplaukė į Klaipėdos uostą lenkų kariškas laivas, apginkluotas kanuolėmis. Lenkų jurininkai, vaikštinėdami po miestą, pradėjo užkabinėti vieną kitą vietinį gyventoją. Kilo nesusipratimų. Įsikišo Vokiečių jurininkai, kurie tada buvo

Klaipėdoje. Pasidarė peštynės, kurios neapsiėjo be ginkluotų susirėmimų. Peštynės baigėsi tuo, kad lenkų jurininkai buvo priversti kuo greičiausiai bėgti į savo laivą ir dūmti tolyn iš Klaipėdos krašto, vokiečių jurininkų vejami. Taigi, brutali ginkluota lenkų jėga neturėjo jokio pasisekimo Klaipėdoje; kaptalo gi jėga gali veikti. Paskutiniu laiku lenkai nupirko Klaipėdoje 3—4 namus, už kuriuos moka didelius pinigus, šimtus tūkstančių, pradėdant nuo 800,000 iki 1½ milijono vokiečių markių. Paskutiniomis dienomis lenkų bankas nupirko už 1½ milijono vokiškų markių sandėlį prie paties uosto.

(“L-va”)

TELSIAI.

Šią vasarą, kaip ir ankščiau buvo daroma, Telsiuose rengiama prad. mokyklų mokytojų kelionės išlaidas, padarytas į kursus važiuojant ir iš jų grįžtant, apmokėdavo švietimo M-ja. Šiais metais švietimo Ministerijos patiektą vasaros mokytojų kursų sąmatą Bind-

žeto K-ja taip apkarpiusi, kad nebelikę lėšų mokytojams kelionės išlaidas apmokėti. Del tos priežasties švietimo M-ja pareiškė, kad tų apskričių mokytojams, kuriuose yra steigiami kursai, kelionės išlaidos nebus gražinamos.

Apskr. Tarybai buvo teikias prašymas, kad mokytojams važiuojant į kursus būtų duodamos padvados tokiomis pat sąlygomis, kaip kad pereitais metais buvo duodama, butent: savo apskrities mokytojams be jokio apmokėjimo, kitų apskričių mokytojams kiekvieną varstą apmokant po vieną aukšną.

Taryba, perskaičius prašymą, dideles akis padarė, ir vienbalsiai nutarė jokių vežimų nei be apmokėjimo, nei su apmokėjimu mokytojams neduoti.

Rodos nūr Lietuvoj tokio apskrities, kur net mažesniais reikalais mokytojams važiuojant nebūtų duodama vežimai. Telsių apskritis neįstengia net į kursus mokytojus nuvežti. Tokis elgesis žmonių švietimo srity nedarą garbės Telsių apskrities Tarybai. (“Liet.”)

KEDAINIAI.

Kedainių apskritį taip dažnai dedasi: susimušė du įpykę piliečiai — vienas kitam pristatė ant nugaros ir žando mėlynų “žymės paudžių” ir eina Teisman teisybės įieškoti.

Pirmiausia užsuka pas advokatą. Tokių “advokatų”, kurie Kedainiuose vien tuo amatu ne blogai verčiasi yra gražus, internacionalinis būrelis. “Advokatas, išklauses kliento, pataria pristatyti gydytoją liudymą. Čia yra 3 gydytojai. Du tokių liudymų neduoda, o trečias duoda, imdamas po 50 rub. už tokį liudymą. Tokį suzeistieji Kedainių apskritį nuo Pacunėlių, Baisogalos, Grinkiškio, Šetos, Traskavos... kur nėra gydytojų, po keleto mylių keliauja į Kedainius; kartais dieną, kitą gaisia (nesuradę gydytojo namie), bastosi nuo gydytojo prie gydytojo, kol išgauna pageidaujamą liudymą ir užveda bylą, duodančią pelno tik lengvo pelno mėgėjams. (“L-va”)

KAUNAS.

Iš Kauno miesto savivaldybės darbuotės.

Socialė apsauga. Gydymo pagalba. Švietimas. Socialės apsaugos srity pažymėti reikia Darbo Biržos organizaciją. Tos biržos paprastai daug sveria ten, kur yra privaloma bedarbių registracija ir darbininkų samdymas išimtinai per Darbo Biržą, taip pat kur dirbami viešieji darbai ar išsiplėtusi pramonė. Nėnant tų sąlygų, ir Darbo Birža čia mažai te nuveikė. — Iš vokiečių miestų perėmė senelių prieglaudą ir 6 nemokaams valgyklas, kurių skaičius buvo tuoj padidintas iki 9. Čia kas dieną duodama buvo virš 3000 pietų. Nepatvirtinus valdžiai vienkartinio anėdėlio, valgyklos 1919 m. rugpjūtį buvo uždarytos delei lėšų trukumo. Prie tų valgyklų buvo dar įtaisyti vaikų maitinamieji punktai, kur Amerikos Misijos produktais (kakoa ir balta duona) maitinama buvo iki 6600 vaikų. Be to iš tos pačios Misijos duota buvo drabužių ir avalinės be turčiams, ir išdalyta vaikams 4000 porų batų, muilo, apsiaustai ir k. Pagaliau, Miesto valdyba teikė pagalbos padėgėliams, parupindama jiems laikinų batų, atidarydama laikinas valgyklas ir t.t.

Sveikatos srity savivaldybei teko perimti iš vokiečių ligoninę, kuri greit buvo perduota vyriausybei. Miesto valdyba gi rūpinas tik beturčių ligonių gydymu ir buvo suorganizuvisi taipgi jiems teikiamą gydymo pagalbos į namus: buvo nuasm dyti 5 gydytojai, kurie turėjo savo nuovadas, buvo įvestas

nemokamas raupų skiepymas. Socialės apsaugos išlaidoms padengti miesto savivaldybė naudojasi rinkliava nuo pramogų bilietų labdariniams tikslams. Iš 25%, kuriuos imdavo vyriausybė, miestas gaudavo 5% (1920 metais gauta apie 40,000 a.), bet tų lėšų toli gražu negalėjo užtekti tiems uždaviniams, kurių buvo miestas pasistatęs.

Miesto savivaldybės darbuotė švietimo šakoje apsiėmė pašalpa butu, kuru, šviesa mokytojams prie jų gaunamos iš valdžios algos. Šiais metais ji šelpia 70 mokyklų komplektų, kuriuose mokytojauja 70 mokytojai ir mokinasi apie 2809 vaikų. Be to miestas išlaikė savo lėšomis miesto muzėjų, kuris buvo sutvarkytas ir karo metų žymiai išplėstas T. Daugirdo. (“Sietynas”)

IS VILNIAUS.

M. Biržiška sankaikoj su šv. Kazimieru.

“Vilniaus” pranešimu, birželio 14 d. Vilniaus apygardos teismas teisė Mykolą Biržišką, laikraščio “Straž Litvy” redaktorį, už straipsnį apie šv. Kazimierą. Kaltinamojo gynybą stojo T. Vroblevskis. Byla buvo nagrinėjama prie uždarytų durų. Teismo salėje iš kaltinamojo pusės buvo pabūkta tik trys artimiausieji žmonės. Kiti iš publikos visi pašalinta. Byla buvo svarstoma 3 val. Pagalios teismas prie atdarų durų paskelbė nutarimą, kuriuo M. Biržiška išteisintas. (“L-va”).

BIRŽAI.

Biržų miesto savivaldybė turi daug rūpestių su kelių taisymu. Mat į Biržus suiena net 8 keliai, kurie vieniems biržiečiam taisyti persunku, juo labiau, kad didžiama jų mažai žemiai (104 ukininkai turi po 2½—5 deš., 38 ukių — nuo 10—30 deš. ir dvaras 269 deš., kelio gi taisyti kiekvienam išpuola net 10% metrų. Miesto Tarybos skundai į Apskritį ir Susisiekimo Min-ja neturėję vaisių. Del to, kad išėjus iš tos padėties, jos nutarta dalį kelio apie 870 sieksnių uždėti taisyti Biržų pramonės įstajoms ir stambesniems namų savininkams.

SKAITYKIT IR PLATINKIT “NAUJIENOS”

It's
toasted
LUCKY
STRIKE
CIGARETTE

10 METŲ ŠITAM BIZNY
M. J. KIRAS
& CO. 3331 SOUTH
HALSTED ST.
Phone Yards 6894

PINIGŲ SUINTIMAS,
PASPORTAI, LAIVAKORTĖS
Perkame ir parduodame namus ir farmas. Perkame ir parduodame pirmus ir antrus mokesčius. Duodame paskolas ant namų. Padaro me visokių dokumentus. Teisingas, greitas ir geras pataravimas
Ofiso valandos: Nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis iki 6 vakaro. Nedėliomis iki 2 valandų po pietų.

The House of Greater Values
J. Oppenheimer & Co.
47th and Ashland Ave.
Motery ir Merginų
Vasarinės
DRESSES
4.77

Šis yra nepaprastu paskyrimu visų mūsų geresniųjų dresų, gingham, voile ir organdy. Gražios mados, su diržais, madingais kišeniais ir spalvų gražumas. Languotos, plaidis ir vienodos spalvos. \$4.77
Visokio dydžio. Numažinti iki

372 Vyrams ir
Vaikinams Siutai
Vertės iki
14.85

Štai ir kitas dalykas, kuriuomi pirkome už cash, ir galime užtikrint jums didelį drabužių bargeną.

Kiekvienas siutas vilnonis vėliausios single ir double breasted mados ir rankų darbo. Flanelio, nebaigto worsted, cheviots ir kašmiero vienodos spalvos ir gražaus mišinio. Mieros 35 iki 44 taipgi ir dikiems.

T. Pullman 6433
A. SHUSHO
AKUŠERKA
Turia patyrimą moterų ligose; ruošina ir priima priimti ligone ir kudi-ki laika ligos.
10929 S. State St.
Chicago, Ill.

DR. A. R. BLUMENTHAL
Akių Specialistas
4649 S. Ashland Ave.
Kampas 47th St.
Dienoms, 9 ryto iki 9 vak.
Ned. 10 iki 12 pietų.
Tel. Boulevard 6487

DR. HERZMAN
IS RUSIJOS
Persikėlė nuo 3412 So. Halsted St. po No. 3313 So. Halsted St.
Gera Lietuviams žinomas per 22 metus kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo skrias ir chroniškas ligas, vyru, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektrinius prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.
Telefonai: { Dienomis: Canal 2116 arba 257
Naktimis: Drexel 950 - Drexel 4186
GYVENIMAS: 3313 S. Halsted St.
VAL.: 9—10 ryto ir 8—9 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 15 metų
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois.
Specialistas džiuvos
Moteriškų, Vyriškų ir
Vaikų Ligos.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 5 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. valandos ryto iki 1 val. po pietų.
Telefonas Drexel 2888

Tel. Boulevard 2160
Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro.
5308 So. Morgan Street,
Chicago, Ill.

Tel. Austin 787
DR. MARYA
DOWIATT—SASS.
Ką tik sugrįžo iš Californijos ir vėl tės savo praktikavimą po No. 5208 W. Harrison St.
Valandos: 8—12 kasdien ir 6—9 vakare išskiriant nedėliadienis.

Canal 257
Naktinis Tel. Canal 2118
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po pietų, 6 iki 9 vakaro.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.
1821 S. Halsted St.,
Kampas 18 ir Halsted St.

Tel. Yards 6666
Boulevard 8448
DR. V. A. SIMKUS
Lietuvis gydytojas, Chirurgas
Akušeras
3203 So. Halsted St., Chicago.
Valandos: 10—12 v. r., 1—3, 6—8 v. v. Nedėliomis 10—12 ryto.

Telefonas Pullman 856
DR. P. P. ZALLYS
Lietuvys Dentistas
10801 So. Michigan Av., Roseland.
Valandos: 9 ryto iki 12 diena
Nuo 1 po pietų iki 9 vakaro.

Telephone Yards 5834
DR. P. G. WIEGNER
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ir ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. Pullman 842
DR. I. E. MAKARAS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
10909 Michigan Ave., Roseland.
Val. 10 iki 12, 2 iki 4 ir 6 iki 8:30 vak.

Ar Jau Buvai Atėjęs?

Daug žmonių pereitą savaitę buvo atėję mūsų Bankon klausdami pinigų kurso. Daugelis siuntė pinigų, kadangi mūsų kainos labai žemos.

AR NE BUTU
VERTA IR TAMISTAI ATETI?
Foreign Exchange Department

Atdara subatomis ir utarninkais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Kitomis Biznio Dienomis nuo 9 ryto iki 4 val. po pietų.

Noel State Bank
MILWAUKEE AND NORTH AVENUES

Visų žmonių Bankas.

Dr. M. Stapulionis

NAPRAPATH

Gyda be gyduolių ir be operacijų

OFISU VALANDOS:

3347 Emerald Ave., 731 W. 18-ta gatvė
9 iki 11 ryte ir 9 iki 10 vakare
Telefonas: Boulevard 9397 2 iki 8 vakare

ELEKTRA

Šviesa ir pajėgą suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.
Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892 Chicago, Ill.

Tel. Monroe 2804

DR. W. F. KALISZ

Specialumas: Moterų ligos ir Chirurgija.

1145 MILWAUKEE AVE.

CHICAGO.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor F. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Roosevelt 8508

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$3.00 per year in Chicago.
5c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Nauienos eina kasdien, išeikiant
nedėdienius. Leidžia Naujienų Ben-
druvė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8508.

Užsienakomjū Kalnai:
Chicagoje — paštu: \$3.00
Metams 4.50
Tria mėnesiams 2.25
Vienam mėnesiui 1.75
Vienam mėnesiui 1.80

Chicagoje — per nešiojimą:
Viena kopija 08
Savaitė 75
Mėnuis 75

Suvenytose Valstijose ne Chicagoj.
paštu:
Metams \$7.00
Pusei metų 4.50
Tria mėnesiams 2.00
Vienam mėnesiui 1.50
Vienam mėnesiui .75

Metuon ir kitur užsienakomjū
(Atpiginta)
Metams \$3.00
Pusei metų 4.50
Tria mėnesiams 2.25
Pigius reikia gauti Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Illinois gubernatorius apkaltintas.

Specialis prisaikintųjų teisėjų suolas užvakar išnešė nuosprendį, apkaltinantį Illinois valstijos gubernatorių Len Small ir leitenantą gubernatorių Fred E. Sterling valstijos pinigų pasisavinimu.

Gubernatorius Small per dvejus metus iki to laiko, kada jisai užėmė dabartinę savo vietą, buvo Illinois valstijos išdininkas; o prieš jį valstijos išdininkas buvo dabartinis leitenantas-gubernatorius Sterling.

Juodu dabar tapo apskystu prisaikintųjų teismui, kad, pasitraukdami iš vietos išdininko, juodu neatstikaitę su valstijos išdu. Prisaikintųjų teismas pripažino, kad tas skundas yra pamatuotas, ir du augščiausieji Illinois valstijos viršininkai tuo būdu turės kriminalę bylą.

Jeigu tardymas patvirtintų jų dviejų kaltę, tai ir gubernatorius ir leitenantas-gubernatorius būtų prašalinti iš savo vietų, kadangi nuteisimas tokiam dalyke, kokiame juodu yra kaltinami.

mi, reikėtų, kad juodu būvę nelegaliai išrinkti. Illinois valstijos konstitucija, mat, sako, kad žmogus, neatstikaitęs del viešųjų pinigų, kurie buvo jo rankose, arba neatidavęs jų kur reikia, negali būti renkamas į jokią valdišką vietą šioje valstijoje.

Ar Small su Sterlingu yra teisingai apkaltinti, ar ne, tą parodys galutinas tardymas, bet dabar galima pastebėti tik tai, kad šitos bylos pradžia yra politinių frakcijų kovoje. Gubernatoriaus kaltinimas yra valstijos prokuroras Brundage, priešingos gubernatoriui republikonų frakcijos vadas. Gubernatorius neseniai sudavė skaudų smugį p. Brundage'ui, uždedamas savo "veto" ant \$700,000, kuriuos valstijos legislatura buvo paskyrusi prokuroro ofiso reikalams; o dabar prokuroras kerta smugį p. Small.

Savo viešam pareiškime p. Brundage sako, kad jisai jau senai girdėjęs, jogei valstijos išda vartoja savo nauda tie asmenis, kurių rankose jisai randasi. Bet iki šiol jisai tylėjo. Jisai gal-būt būtų tylėjęs ir toliau, jeigu nebūtų susikirtęs su gubernatorium.

Pp. Small ir Sterlingo byloje bus tardoma, ar juodu naudojosi valstijos pinigais, ar ne; bet tikra priežastis, dėlko juodu yra kaltinami, yra — nepasidalinimas.

Apžvalga

DEL PAINIŲ ŽODŽIŲ.

Tik-ką išėjo iš spaudos antiras "Gydytojo" numeris, leidžiamas Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos.

Kada mėnesis laiko atgal pasirodė pirmutinis to žurnalo numeris, tai kai kurie kritikai labai barė jį už vartojimą neaprantamų publikai žodžių. "Gydytojas", atsakydamas į tai, sako:

"Iš dalies kritikai yra teisingi, nes prie atsidėjimo galėjome sugalvoti paprastesnius terminus, vienok ne visur. Imkime tokį žodį kaip toxiemija. Jis reiškia nuodai kraujuose; vienok ne kokie kiti nuodai, o padaryti bakterijų, veikiančių gyvame kune. Pav. metabolizmas yra visas procesas, kaip priimtas į kūną maistas pasidaro kunu ir kaip nereikalingos kuni dalys atskiriamos ir išvargos."

mos ir įvairiais keliais prashalinamos iš kūno. Norint išsiskirti kiekvieną tokį žodį kiek plačiau, reikėtų traipsni rašyti apie kiekvieną žodį. Mums gydytojams tie "keblieji" žodžiai yra praprasti vartoti ir prisieina saugotis, kad jų išvengus. Jei kas nesupranta tokio žodžio, gali žvilktelėti į žodyną, arba — vieno-kito žodžio nesusipratimas daugeliui inteligentiškų skaitytojų netrukdo suprasti abelą mintį. Mes vengsime tų "kebliųjų" žodžių (nors ir pirma gerokai vengėme), vartodami dėsimė nors trumpus jų paaiškinimus, vienok visų išvengtų nepajiegsime, todėl ir skaitytojai ir kritikai malonės biskuti pastudijuoti žodyną."

Šiame "gydytojo" numeryje tų "kebliųjų" žodžių yra jau daug mažiau.

NEDEKINGA PROFESIJA.

Mahanojaus "Saulė" rašo (paliekame jos rašybą):
Del ko redaktoriai laikraščiu yra turtingi (?)

Delto, jaigu užgema kudykis mieste, redaktoriai apgarsina gyvenimą ir krikščinytas ir išgyrė džiaugsmą tevų, už ką aplaiko \$0,00. Redaktorius apraszo apie jaunavedžius, išgyria juų rodybą ir gyvenimą, kunigas gauna \$25 ir buna užpraszytas ant veselios, o redaktorius gauna \$0,00. Po kokiui laikui mirszta žmogus, daktaras gauna nuo 15 lyg 100 dolerių, kunigas \$25 ir daugiau, graborius — nuo 200 lyg 500 szimtu dolerių, redaktoriai išgyrė nabasznyko gyvenimą, jojo dorybia kokių buvo meilingu tevų ir vyrų ir padekavone gymimams už dalibavimą laidotuves ir tai aplaiko \$0,00 — Ner ko milemi skaitytojai stebetis, jog redaktoriai yra turtingi žmogum, o kada pats apleidze szia asazur pakalnai, tai ne tūri už ka pasilaidoti ir da žmonis visai ant jojo nuszekna. O teip redaktoriaus gyvenimas iszklotas rožėmis!

Na, ar netiesą sako p. Roczkowskio gazietai?

GORKIS PRASO GELBET BADAUJANČIA RUSIJĄ.

Garsusis rusų rašytojas, Maksim Gorki, kuris tarnauja bolševikų valdžiai, nors pats ir nebūdamas komunistų, išleido atsisaukimą į Amerikos ir Europos žmones, maldaudamas jų kuo greičiausia siųsti "vaistų ir maisto badaujančiai ir miršančiai Rusijos liaudžiai". Jo atsisaukime tarp kitko skaitome:

"Plačiausios Rusijos lygumos neduos beveik jokio derliaus del didelio sausumo. Milionai rusų todėl sustikto veidas veidas su bado mirtim. Aš turiu priminti pasauliui tą faktą, kad Rusijos liaudis, išalkvojusi visą savo energiją karui ir revoliucijai, pasiliko silpna ir be jėgų priešintis visokiems vargams. Grasinantys debesys, pranašaujantys karą, (? "N." Red.), renkasi ant sekamų žmonių, taip brangių visam civilizuiotam pasauliui, krašto: Tolstojaus, Dostojevskio, Mendelejevo Pavlovo, Musorgskio ir Glinkos.

"Aš dedu visas savo viltis ant civilizuiotojo pasaulio, ant Jungtinių Valstijų ir ant Europos, ir tikiuosi, kad jie supras, iki kokios liudnos padėties priejo Rusijos liaudžiai (nors ir pirma gerokai vengėme), vartodami dėsimė nors trumpus jų paaiškinimus, vienok visų išvengtų nepajiegsime, todėl ir skaitytojai ir kritikai malonės biskuti pastudijuoti žodyną."

Šitas Gorkio atsisaukimas dar kartą parodo, kad bolševikiški propaganda užsieniuse apgaudinėjo pasaulį, skelbdama, jogei Rusijoje šimet jau vai užderėjo labai gerai ir žmonės turėsį pakankamai maisto. Rusijos gyventojai kenčia didelį vargą dabar, o toliau milijonams jų grasina stačiai bado mirtis.

Mes bijomės tečiaus, kad Amerika ir Europa šimet mažai tepaisys badaujančios Rusijos atsisaukimų. Jos nenorės šelpiti Rusiją, kadangi nėra užtikrinimo, kad tą pašalpą nepasiglemš sau godys ir ištvirkę bolševikų komisarai.

PIKTINASI NESVARIA KALBA.

Pagalios ir musiškių komunistų tarpe pradėjo apsirėkšti nepasitenkinimas tomis šlykščiomis kolionėmis, kurias nuolatatos vartoja jų laikraščiai ir kalbėtojai, "kritikuodami" priešingas partijas. Vienas Brooklyn "Laisvės" skaitytojas rašo to laikraščio Laisvoje Sakykloje apie tai, kad reikia kelia vengti pravardžiavimų, nes jie yra nekulturingumo vaisius. Sako:

"Prisižiurint šiandieniniam progresui, nesunku pastebėti, jog tuli dar ir šiandien nesamės su savim gana stambų skaudulį 'anų dienų'. Jo ne tik nebandoma rimtai atsiikratyti, bet su kokių tai keistu, gal vien save užgėdinančiu, jausmu, vis dar praktikuojama. Turiu mintį pravardžiavimąsi.

"Didžiama musiškių kalbėtojų, tuli bėgančių reikalų peržvalgininkai-raščiai, pati laikraštija — idejos prieš labai tankiai pravardžiuoja, krikščina įvairiais budvardžiais... Lietuvių spauda dar neiškenčia nesuteikus opo-nentui 'krikšto'. Nejaugi tas turi kokią praktišką vertę? Gal manoma, duokim sau, pravardžiuojant Grigaitį 'konkretoriūm', galima bus jį sumušti, kaip politinį priešą, ir smulkius mitus? Labai abejoju.

"Iš tiesų, nesmūgu šis klausimas plačiau apkalbėti, nes tai yra žaizda, kuri beanalizuojant išsiskaido į smūgą; bet, kaip ten nebūtų,

užsigaus kas, ar ne, o šis klausimas, kad ne šiandien, tai rytoj, vis viena neišvengiamai turės būti apkalbėtu. Jisai perdaug mums primena tamsią praetį, perdaug mušasi į akis, 'kaipo supulys šių dienų'.

Girdėt tokią kalbą iš komunistų šalininko yra beveik toks pat retas dalykas, kaip matyt baltą varną. Reikia, deja, konstatuoti, kaip faktą, kad komunistai visur, kur tik tai atidaro burną, tuojaus ima keiktis. To juos mokiina jų kalbėtojai, tokie kaip Jukelis ir Andriulis, ir jų literatai, tokie kaip Vabalas-Pruseika, Paukštyš-Švenčioniškis, J. Baltrušaitis ir kiti.

Tie komunistų kalbėtojai ir literatai nieko kito daugiau ir neismokino savo pasekėjus, kaip tik tai keikti ir neapkeisti kitų partijų žmones.

Be augščiausių paduotosios ištraukos autorius nurodo tik tai dalį to šlykštumo, kurį vartoja komunistai kovoje su savo idejos priešais. Ne mažiau šlykštus dalykas, kaip pravardžiovimas, yra melas ir šmeižtas.

Komunistai nemoka nei kalbėti, nei rašyti apie savo priešus, neapjuodindami jų kokiais nors melagingais išmisais. Visus socialistus, kurie atmeta komunistų programą, jie vadino "buržuazijos pardsavėdais" ir kiekvienam iš jų asmeniui, kuris veikia tarpe socialistų, jie dar prikiša visokių ypatingų nedorybių. Kaip pa-vyždį, čionai paminėsimie tik-tai, kad komunistai per keletą metų be paliovos skelbia, jogei Karolį Liebknechtą ir Rožę Luxemburg nužudę Vokietijos socialdemokratų partijos vadai!

Šitokiais begėdiškais melais ir šmeižtais jie stengiasi pasiekti to paties tikslo, kaip pravardžiovimais: jie nori sunaikinti savo priešų asmenis. Komunistai yra tokie pat fanatikai, kokie kitąsyk valdė Romos-Katalikų bažnyčią ir įsteigė "Šventąją Inkviziciją". Jie negali pakęsti, kad kas nors nepritaria jų nuomonei; toks asmuo, jų supratimu, neturi teisės gyventi.

Rusijos komunistai vartoja savo priešų naikinimui terorą. O kitų šalių komunistai, neturėdami galios areštuoti ir šaudyti savo priešus, stengiasi bent moraliai sunaikinti juos — pažeminti, paniekinti juos publikos akyse ir sukelti prieš juos žmonių neapykantą.

Savo priešų galabinimui komunistai skaito geromis visais priemonėmis.

Užsimokėjo \$10.
C. Edwards nenorėjo klausyti nuominiuko parupinti langams siety. Nuominnikas pasiskundė sveikatos komisijai. Tuomet teisėjas Rooney pašaukė pasiaiškinti. Už nepaklausymą jis turėjo užsimokėti \$10 ir parupinti sietus langams.

matėm duryse Centralinio Social-Demokratų partijos komiteto narį, draugą Nikolajevskį, kuris suriko mum: "Centralinis Komitetas atskirtas". Gatvėje buvo besidžiaugianti čerezvčaininkų minia — kokie 500 žmonių. Čia pat buvo vežimas, į vieną kurių mus įsodino kartu su čerezvčaininkais, laikiusiais rankose šautuvus ir revolverius. Musų vežimas pasivijo automobilį, kuriuo važiuojo komunistų vyriausybė. Pastaroji liepė čerezvčaininkams paslėpti revolverius.

Atvykom Kursko stotin. Susodina mus į areštantų vagonus. Čia iš kitų draugų sužinojom, kad socialdemokratų Centralinio Komiteto nariai, nariai Centralinio Komiteto Socialrevoliucionierių partijos ir įžymesnieji anarchistai palikta kalėjime."

Turiu pasakyti, kad pasiskaičius šito, laiško mano noras pasislėpti komunistiniame kalėjime žymiai atslugo. Vienok aš dar teisinau komunistus: na, sakau, caro žandarai už neklausymą būtų pasielgę nedaug švelniau. Bet žemiau tas pats "Socialistiškesky Viestnik" atspausdino skundą, kurį sumuštieji kaliniai įteikė sovietų valdžios centraliniam pildomajam komitetui. Skundas skamba taip:

Iš mokslo srities

KOST. AUGUST.

Maistas.

(Tesinsy)

Arsenikas maiste.

Arsenikas yra stiprus nuodas. Dešimties arseniko centigramų pakanka žmogaus nu-nuodijimui. Bet normaliniai besimaistinantys žmonės suvalgo apie 0.021 dalį miligramo arseniko, arba 7,66 mg. metams. Toki arseniko kiekybė beveik visai nėra sveikatai pavojinga. Kokiū būdu arsenikas įsigau-na į mūsų sistemą? Dalykas tame, kad mūsų maistas turi arseniko. Prancūzų chemiko, Emil Abresto, tyrinėjimai rodo, kad beveik kiekvienas maistas turi šiek-tiek arseniko. Ant kiekvieno šimto gramų maisto sekamai išpuola tukstantinių miligramo dalių arseniko:

(Tai tukstantinės miligramo dalys).
Grybų 6
Ryžių 7
Raudonųjų žirnių 25
Baltų 10
Artičokų 10
Spinakų 9
Salotų 23
Kriaušių 7
Morkų 5
Ridikų 10
Kopustų 8
Apelsinų 7
Bananų 6

Iš tos lentelės matome, kad natūraliame maiste arseniko yra nedaug. Taigi čia pavojaus jokio nėra. Bet pavojus glūdi maisto apsaugojimo būde. Kaip jau minėjome, maisto apsaugojimui naudojama siekinė rugštis, kuri tankiausia yra padaroma iš, taip vad., geležies pirito (geležies ir sieros sudėtis). Tasai piritas turi nemazą arseniko. Arsenikas, žinoma, įsigauja į sierinę rugš-tį, o paskui ir į maistą arba gėrimus.

Alaus išdirbystėje sierinė rugštis yra plačiai naudojama. Ir štai 1900 m. Manchesteryje, Anglijoje, ištiko tikra nuodijimos epidemija: 4,182 alaus gėrėjų užsnuodino arseniku, iš kurių 300 mirė. Tai įvyko dėl to, kad sierinė rugštis turėjo daug arseniko.

Del tos pačios priežasties nėra geras dalykas naudoti prezer-vuotus fruktus. Jungtinėse Valstijose tie fruktai prezer-vuojama sierinės rugšties pagalba. Maža to, cheminis analizas rodo, kad pigios rūšies saldainiai irgi turi arseniko, ir kartais nemažai. Todėl motinos darytų daug išmintingiau, jeigu nedalintų savo vaikams centų saldainių pirkimui.

Prusinė rugštis.
Apie penkioliką metų atgal prancūzams buvo pasiulyta Javos pupos nepaprastai žemomis kainomis. Tokios žemos kainos sukėlė nuožiuos. Chemikams liko pavesta padaryti at-tinkamas analizas. Analizas parodė, kad tos pupos turi prusinės rugšties! Prusinė (hydrocyaninė) rugštis yra vienas stipriausių nuodų.

(Bus daugiau).

Redakcijos Atsakymai.

Kastan Stokui, Springfield. — Nedėsimė. Vietoj skundo ir barnies laikraštyje, geriau parašykite džentelonišką laišką! Jisai įstaigai, kur savo kuponą pasiuntėte, ir pasiteiraukit, kas atsitiko, kad lig šiol dar negavote priklausomo nuosimčio. Galėjo juk pasidaryti kokia nors klaida. Nereikia taip blogai manyti, kad visus ir vis tyko vien, kaip čia ką nors nuskriaudus.

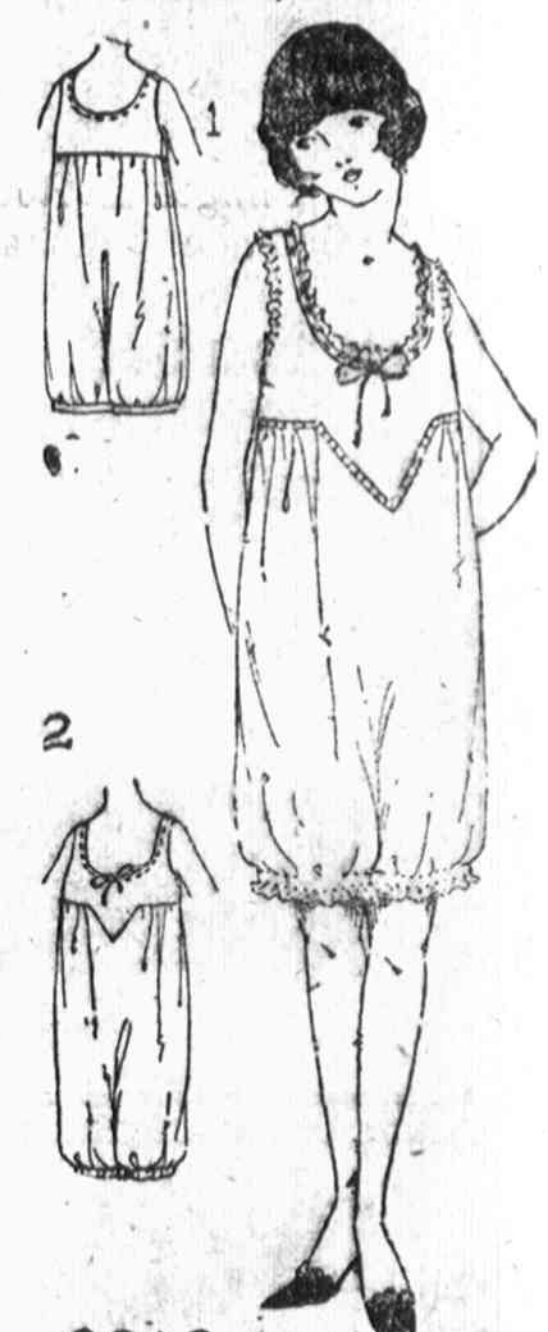
Zidor Millui. — Atsiųstas pašapo rašinėlis netinka. Jis ir perilgas "pajieškojimas".

Naujienų Skaitytojui, Cedar Rapids. — Renkamų senų pašto ženklelių nereikia velti, nes bevalant jie būtų pagadinti ir savo vertės netektų.

A. S., Chgo. — Spalvos pačios savim nieko nereikia. Kai reiskia Lietuvos vėliavos spalvos — jei jos ką nors reikšti turėtų — mes neapsimam aiškinti.

Mūsų Moterims.

Kombinuotė, No. 9919

Graži, praktiška ir labai patogi apatinė kombinuotė merginoms ir moterims. Apvalus krutinis iškirpimas, apacia užsibaigia plačiais blumeriais. Tokiai kombinuotei pavyzdys No. 9919 yra sukurtas nuo 16 metų iki 36, 40 ir 44 colių per krutinę. 36 mi-erai reikia 2 1/2 jardo 36 colių ploton, materijos su 5/8 jardo karbatų.

Norint gauti tokią kombinuotę su-kipti ir pasiuti pavyzdį, prašom iškvipti žemiau paduotą blankutę, pažymėti mierą, parašyti savo vardą, pavardę ir aiškų adresą ir, įdėjus į konvertą kartu su 15 centų (pašto ženkleliais ar pinigais) atsiųsti mums, kaip užadresavus: NAUJIENOS, PATTERN DEPT., 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dep.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų, ir prašau atsiųsk man pavyzdį No. 9919.
Mieros ..... per krutinę.
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir Valst.)

DR. A. MONTVID
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 East Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto.
Telephone Central 3362
1824 Wabasha Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakara
Residencijos tel. Kedzie 7715

Komunistų Rojų

(Tąsa)

Toks pat beprotiškas vaidas atsikartoja su Jakovlevu, Izraeliumi, Ochnianskiu... Štai prie durų Ochnianskis eina ramia eiseną; iš užpakalio prišoka prie jo čerezvčaininkas ir rėžia kumščiu nugaron; nuo smugio Ochnianskis pasiviro, bet tuzinas narsių čerezvčaininkų išmeta jį pro duris. Štai griebia Popovą, kuris dar septynioliktus metus eidamas pateko katargon, ir iki 1917 metų apkaliovo kone visus caro kalėjimus. Jį už kojų nutraukia nuo lovos ir, šaukiant jam: "Susaudykite, nebūjau!", muša šautuvo drutaliu ir basą puspilki kažin kur tempia. Mano eilė prisitarti. Trys vyrai griebia mane už kojų ir traukia nuo lovos. Čia pat gaunu šautuvą pašonėn. Einu. Duryse naujas kirtis į peilį, nuo kurio aš pasvirstu. Smarkiai pastumtas atsiduriu už durų. Čia nauja žmonių ar žvėrių gaudė. Pasigirsta komanda: "Po du prie kiekvieno!". Pripuola du čerezvčainikai ir griebia mane, išikabina stipriai ir rankas. Mus veda koridoriu, toliau laiptais ir aštuonioliku korido-

riu. Pakelinui valšina kumščiomis jau ir taip sumuštus, beginklius, puspilkius žmones. Mane asmeniškai lydėjo visą laiką vašindami tai pašonėn, tai nugaron grumodami: "Maža da jum, svoločiai, iššaudyti visus jus reikia".

Atveda į surašinėjimo vietą. Čia buvo didelis apginkluotų nuo galvos iki kojų raudon-armiečių būrys raudonais ženklais ant krutinių ir kepurų. Načalstvos tarpe puola į akis dvi apsiginklavusi revolveriais moteri. Trys viršininkai laikė rankose atspausdintus mašiniuke srašus. Prie jų priveda švartzą; pasigirsta rustus klausimas: "Pavardė?" švartz pareiskia, kad jis nenoris su jais kalbėtis, bet kažin kas praneša: "Tai—švartz". Tas pats atsitinka su manim. Girdėt vyriausybės įsakymai: "I kairę", arba: "I dešinę".

Mane nutempia į kampat, kairėn. Susitinku ten Jakovlevą, Deviatniką, Žiūrių ir kitus. Štai stovi Rožė Elman, išdraikytai plaukais, sudraskytai drabužiais. O vė — Liza Klotz, — taip pat. Pasakoja, kaip jas ėmė, kaip neleidė užsivilkti viršutinių drapanų, kaip už plaukų vilko laiptais žemyn.

O štai stovi Pistiak, atsirėmęs į sieną. Apatiniai rubai — tik skarmalai. Štai socialrevoliucionierius Lande ir jo žmona — taipgi pusu-nuogė. Ji dreba, visa pamėlynavus nuo šalčio. Staiga prie mūsų burio prisitartina čerezvčaininkas ir pagriebia keletą moterų. Akiesmirkny visi susikimbame už rankų, sudarydami kelių eilių ratą, kurio viduryj stovi moterys. Tuo pačiu momentu prieš mus sustoja kareivių eilė, kuriem duodama įsakymas: "Jeigu mėgins kurtėti, šaukit be įsakymo!". Tame momente pasigirsta "Varšavietės" gaida, kurią visi kaliniai pasigauna ir gieda.

Viena moterų, kurią čerezvčainikai ką tik buvo pagriebę, vėl tapo sugrąžinta į mūsų tarpą. Ji išrodė dar baisiau: visi viršutiniai ir apatiniai drabužiai buvo sudraskyti. Netrukus kareiviai atsaukta nuo mūsų. Kiek laiko prasilinkus, daug buvo įsakyta eiti į kameras ir pasiimti savo daiktus. Mes pareikalavom leidimo paimiti ne tik savus daiktus, bet ir daiktus tų draugų, kurie jau buvo išvežti. Komendantas sutiko.

Kaip galima buvo laukti, daugelis daiktų pražuvo. Aš netekau laikrodžio ir portsigaro, Rosenblitas — peilio, muilo, marškinų, Aravin — pyptės, Okun — portsigaro ir kitokių daiktų. Kada mūsų būrį vedė pro vartus, mes pa-

liucionierius Lande ir jo žmona — taipgi pusu-nuogė. Ji dreba, visa pamėlynavus nuo šalčio. Staiga prie mūsų burio prisitartina čerezvčaininkas ir pagriebia keletą moterų. Akiesmirkny visi susikimbame už rankų, sudarydami kelių eilių ratą, kurio viduryj stovi moterys. Tuo pačiu momentu prieš mus sustoja kareivių eilė, kuriem duodama įsakymas: "Jeigu mėgins kurtėti, šaukit be įsakymo!". Tame momente pasigirsta "Varšavietės" gaida, kurią visi kaliniai pasigauna ir gieda.

Viena moterų, kurią čerezvčainikai ką tik buvo pagriebę, vėl tapo sugrąžinta į mūsų tarpą. Ji išrodė dar baisiau: visi viršutiniai ir apatiniai drabužiai buvo sudraskyti. Netrukus kareiviai atsaukta nuo mūsų. Kiek laiko prasilinkus, daug buvo įsakyta eiti į kameras ir pasiimti savo daiktus. Mes pareikalavom leidimo paimiti ne tik savus daiktus, bet ir daiktus tų draugų, kurie jau buvo išvežti. Komendantas sutiko.

Kaip galima buvo laukti, daugelis daiktų pražuvo. Aš netekau laikrodžio ir portsigaro, Rosenblitas — peilio, muilo, marškinų, Aravin — pyptės, Okun — portsigaro ir kitokių daiktų. Kada mūsų būrį vedė pro vartus, mes pa-

matėm duryse Centralinio Social-Demokratų partijos komiteto narį, draugą Nikolajevskį, kuris suriko mum: "Centralinis Komitetas atskirtas". Gatvėje buvo besidžiaugianti čerezvčaininkų minia — kokie 500 žmonių. Čia pat buvo vežimas, į vieną kurių mus įsodino kartu su čerezvčaininkais, laikiusiais rankose šautuvus ir revolverius. Musų vežimas pasivijo automobilį, kuriuo važiuojo komunistų vyriausybė. Pastaroji liepė čerezvčaininkams paslėpti revolverius.

Atvykom Kursko stotin. Susodina mus į areštantų vagonus. Čia iš kitų draugų sužinojom, kad socialdemokratų Centralinio Komiteto nariai, nariai Centralinio Komiteto Socialrevoliucionierių partijos ir įžymesnieji anarchistai palikta kalėjime."

Turiu pasakyti, kad pasiskaičius šito, laiško mano noras pasislėpti komunistiniame kalėjime žymiai atslugo. Vienok aš dar teisinau komunistus: na, sakau, caro žandarai už neklausymą būtų pasielgę nedaug švelniau. Bet žemiau tas pats "Socialistiškesky Viestnik" atspausdino skundą, kurį sumuštieji kaliniai įteikė sovietų valdžios centraliniam pildomajam komitetui. Skundas skamba taip:

(Bus daugiau)

CHICAGOS :: ŽINIOS ::

Ugnagesiai tik ištruko nuo mirties.

Vakar del nežinomos priežasties išliko gaisras rakandų apmušinėjimo dirbykloj, 1019 N. Clark gatvės. John Gorski ir Robert Gore ugnagesiai tik ištruko iš mirties nasrų. Jėdu netikėtai tapo apsiausti lėpsnų iš visų pusių. Pamatę gresiantį pavojų, jėdu šoko į ugnį ir išbėgo iš jos neapdege pavojingai.

Gaisras pridarė nuostolių virš \$10,000.

A. + A.

JUOZAS ILINSKAS
21 metų amžiaus, užmuštas Francijoje, karės lauke, rugsė 24 d., 1918 m. Pervėžtas lėpos 21 d. 3. m. Paliko didelėmė nuiludimė tėvus Antaną ir Oną, brolį Antaną ir seseris Oną ir Bronislavą Silinskis.
Laidotuvės atsisbus pirmadienį, lėpos 25 d. 9 val. ryto iš namų 3124 W. 42nd St. į Nekaltos Prasiidėjimo šv. Pono Marijos bažnyčia, iš ten į šv. Kazimiero kapines.
Velionis priklausė prie šv. Cėdijos Gėdorių Dr. jos.
Kviečiame gimines, draugus Ex-kareivius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.
Nuludė tėvai Antanas ir Ona, brolis Antanas ir seseris Ona ir Bronislava.

Pinigai iš Rockfordo Lietuvon

Pinigus iš Rockfordo Lietuvon galima tiesiai siųsti per S. J. Petrauską, Rockford Real Estate & Loan Co.

Iš čia pinigai yra pasiunčiami Lietuvon greičiausiu būdu ir už pinigų siuntimą pilnai atsakoma.

Siųskite pinigus Lietuvon per

S.J. Petrauskas
809 So. Main Str.
Rockford, Ill.

Zaisdamas su revolveriu nušovė moterį.

Louisie Hartong, 8 metų amžiaus, zaisdama su užtaisytu revolveriu savo tėvo dirbykloj, netikėtai paleido revolverį ir mirtinai nušovė ponį Martha Stopp, kuri tuo laiku buvo su reikalu atėjus dirbyklon.

Nusinuodijo.

Clarence H. McClure iš La- well, Mich. užvakar atkeliavo Chicago. Užsiregistravęs Morrison viešbuty, užsimokėjo už kambarį dviem dienom iškalno. Jis buvo apie 30 metų amžiaus ir neturėjo su savim jokio bagažo. Vakar jis turėjo apieisti kambarį apie 6 v. v. Bet neapleidus jam kambario paskirtu laiku buvo pašauktas detektyvas pažiūrėti jo. Įėjęs detektyvas kambarin, atrado McClure gulintį ant grindų negyvą. Jis buvo apsirengęs ir šale jo duodešimtys tuščių bonkų-čių nuodų.

Manoma, kad jis papildė saužudystę.

Apiplėšė gražnos krautuve.

Vakar dieną du jaunu banditu padarė drasų užpuolimą ant aukšinių daigtų krautuvelės, St. Paul gatvės. Banditai laimėjo \$16,000 deimantais.

Kas nori pirkti ožką?

Cook pavieto komisierius surado, kad tame paviete randasi per daug ožkų. Ožkos buvo laikomos parupinimui pie- no Oak Forest lignoninei. Nu- tarta jų kiek parduoti. Parda- vinėjimas bus atinamčią su- batą, 3 val. po pietų. Ožkos vertos nuo \$100 iki \$500. Par- siduos po \$10 ir \$50.

Gera proga įsigyti pigiai ke- letą ožkų.

Areštavo Lenino agentą.

Federalės valdžios agentams pasisekė pачtupti labai "rau- doną" žmogystą Chicagoje — draugą Max Schallman, pas- kilbusį Lenino agentą. Sako, kad jis Leninui ir Trockiui buvęs arčiausias, prieinamiaus- isis ir geriausias žinomas žmogus Jungtinėse Valstijose. Jis gyvenęs 2141 Humbold gatvės, esąs gimęs Rusijoje ir

G E R B. Naujienu skai- tytojos ir skaitytojai prašomi pirkinų reikalais eiti į tas sankrovas, kurios skelbiasi Naujienose.

turįs apie 46 metus. Suvienuytų Valstijų komisierius, James R. Glass, kaltina jį perzengi- me špiegavimo akto trijuose punktuose. Svarbiausis apkal- tinimas prieš jį yra tas, kad jis davęs slapčius sumokslus ir ple- nus su didelėmis įstaigomis Chicagoje, Clevalande ir Det- roite priversti Suv. Valst. val- džią pripažinti Sovietų Rusiją ir pradėti su ja prekybą.

Sako, kad jis su kai kuriomis tų miestų firmomis pada- ręs kontraktus, kurie siekia virš vieno biliono dolerių. Tuo elgesiu jis norėjęs, kad įtek- mingesnieji Amerikos piliečiai ragintų savo kongresmonus pripažinti sovietų valdžią ir atnaujinti su ja draugiškus ry- šius.

Sako, kad sekamos firmos Chicagoje padariusios su Schal- lmanu kontraktus: Charles Lapsedus Co. ant \$500,000 del overkotų, Mutual Tailoring Co. — \$15,000,000, ir American Axle Co., nepasakyta ant ko- kios sumos.

Cincinnati, Ohio su kai kuriomis firmomis padaryta kont- raktų, kurių suma siekia arti \$200,000,000. Tos firmos sutik- susios pristatyti Rusijai moto- rinįj trokų, automobilių, čė- verykų, drapanų, maisto pro- dukty, ir tt.

Schallman buvo prisirengęs neužilgo apieisti Suv. Valstijas ir keliauti Rusijon.

"Jie visi yra radikalai." South park komisierius pranešė vakar, kad jokios in- vestigacijos nebus, ištyrinui kaltinimų prieš policistus, ku- rie išvaikė "bug club" Wa- shington parke ir sumušo ke- lis žmones.

—Sulig miesto paruoštų tai- syklių parkams — tarė Char- les Hutchinson, komisijos pre- zidentas — jokios rūšies susi- rinkimų nėra leistina parkuose. Policistai pasiėlgė teisingai. Įstatymai turi būti pildomi.

—Kaslink kaltinimų, kad du žmogu buvo sumuštu, aš ne- suradau jokio nederamo pasiel- gimo su areštuotais — pareiškė J. F. Foster, south parko poli- cijos superintendentas.

—Tie visi žmonės, darantie- ji betvarke, yra radikalai ir neklaušykiti jų pasakų, kad jie nėra. Jie kalba prieš val- džią, bet pradėk juos vaikyti, jie tuoj aiškinasi esą geri pi- liečiai. Jiems nebus leista dau- giau susirinkti į parką — pri- dėjo Foster.

Uždarė Michigan Ave. Trust Co. banką.

Miesto revizorius vakar už- darė Michigan Ave. Trust kompanijos valstybinį banką. Bankas randasi ant 2218 Mi- chigan gatvės ir turėjo depozitų apie keturis milijonus dole- rių.

H. S. Savage, bankų ekzami- nierius, užvaldė įstaigą. Jis sa- ko, kad po trijų ar keturių die- nų bus paskelbta kokiomis są- lygomis bus bankas iš naujo atidarytas.

Lietuvių Rateliuose

ROSELAND.

Bušiai ir munšainas.

Praeitą nedėdienį komunis- tai po LOLD. firma turėjo iš- važiaivimą į Washington Hei- ghts. Buvo net keli kalbėtojai, kurie, kaip paprastai, savo spy- čiuose nieko naudingesnio ne- moka pasakyti, kaip niekinti ir kolkoti socialistus.

Programai pasibaigus, ku- met suvažiaivusių vieni skirs- tės į pavėsčius, o kiti šiaip žaidė, iš krumų iškrapino keli gerokai įsišnapsavę vyrai. Vien- nas jų greitai prisivėrduliovo prie burelio sėdinčių vyrų ir moterų ir bandė vieną moterį — o tai buvo jo pati — spirti koka, bet buvo pergirtas, nepa- laikė. Visi sėdėjusieji sujudo, di- gi įkaušėlis ėmė stumdytis su ro.

Lietuvon ir iš Lietuvos LAIVAKORTES

NAUJIENŲ ofisas parduoda laivakor- tes ant visų geresniųjų linijų važiuoti Lietuvon ir iš Lietuvos.

NAUJIENŲ ofisas nepasitenkina vien laivakortės pardavimu, bet stengiasi kuogeriausia patarnauti keliautojams ir visu kuo juos aprupinti.

SMULKMENISKUS paaikškinimus apie kelionę Lietuvon ir iš Lietuvos Naujienu ofise duoda laivakorčių skyriaus vedėjas A. RIPKEVIČIUS, kurs dabartiniu laiku buvo keliavęs Lietuvon ir atgal, ir todėl gerai žino ir gali paaikškinti kelionės rei- kalus.

PASPORTUS išvažiuojantiems Lietuvon parupina Naujienu ofisas trumpu laiku, o taip-jau duoda pagelbos aprupinime takų.

IŠVAŽIUOJANTIEMS padeda pinigus i Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banką Kaune, arba išduoda pagal dienos kurso čekius, kuriuos išmaino Lietuvos bankas be jokių atidėliojimų ir be jokių nuosto- lių. Naujienu čekiai Lietuvoj yra ge- riausi, ką paliudija kiekvienas, kas tik nuvažiavo Lietuvon.

NAUJIENŲ LAIVAKORČIŲ SKYRIUS

1739 S. Halsted St.,

Chicago

SOCIALDEMOKRATAS

Mūsų draugų laikraštis, leidžiamas Lie- tuvoj, — Kaune.

Kiekvienas darbininkas ir Naujienu skaitytojas gali įsigyti Socialdemokratą savo mieste nuo Naujienu platintojų-agentų.

Num. Kaina 5 centai.
Socialdemokratą privalėtų perskaityti visi susipratusieji ir apsišvietusieji lietuviai darbininkai.

Socialdemokratas labai nuosekliai gina darbininkų reikalus Lietuvoj.

Socialdemokratas nurodo kokiais budais darbininkai gali pagerinti savo buvį.

Socialdemokratas labai rupestingai ap- dirba savo raštus.

Socialdemokratą skaitant galima apsi- šviesti.

Socialdemokratas taktingai nurodo val- dzios klaidas ir kovoja su ja.

Socialdemokratą visuomet galima gauti

NAUJIENŲ OFISE,

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill.

Rašomoji Popiera

po 18c. svaras

Kam reikia geros baltos (bond) rašomosios popieros (ne- linuotos), tegul kreipiasi į "Nau- jienas".

Turime pardavimui didelį pluoštą rašomosios popieros ir parduodame labai pigia kaina — svarais po 18 centų už svarą, ar- ba lapais po 2c už 10 lapų. Krau- tuvėse tokia popiera pardavinė- jama po 40c svaras. Reikalau- dami popieros kreipkitės Naujie- nu ofisan. Kas norite gauti po- pierę į kitą miestą paštu, turė- site primokėti už persiuntimą skyriumi po 8c nus svaro.

—Sąpos Darbininkas.

AR MANAI APIE NAMUS?

Ar nori gaut už prieš karinę kainą?

Bungalows, dviejų flatų, ofisams namų, teatrų, ligo- nučių arba garadžių.

Taupyk pats savo pinigus pasinaudojant nurodymu patarnavimu, perkant spē- ką ir auginant organizaciją Namų Budavojimo Draugi- ją.

Niekados nebuvo pirmiau žmonėms siuloma panašus patarnavimas įsigijime ar- ba nusipirkime materijolo ir pasibudavojimo sau namo.

AR NORI NAMO?

Žengk prie telefono

Pašauk National Head- quarters, 5886 Randolph, 139 N. Clark St., Rooms 1709-12 arba pašaukit Dis- trict Sales Manager,

Stanley Rubey,

4021 S. Maplewood Ave., Lafayette 965.

Turime taupymo skyrių.

Išmokės tamstai uždarbį, mūsų namų veikimas, kuris padaromas ant konservaty- vio pamato.

CHARLES MESKIS

Pardavėjas, 2116 S. 48th Ct. Cicero, Ill., Tel: Cicero 1361.

Klauskit apie tai!

Ne ryto

THE HOME BUILDERS ASSOCIATION

National Headquarters, Rand. 5886,

Rooms 1709-12 City Hall Square Bldg. 139 N. Clark St.

New Peoples Electric Co.

(Not Inc.)

L. DOMBROWSKIS

1711 W. 47th St.

Tel.: Yards 413

Tarpe Hermitage ir Paulina.

taisme viską namieje. Mūsų kai- nos prieinamiausios.

Suvedame dras- tus ir sudedame fixtures į 6 kam- barų namą už \$69.00. Persitir- rinimui kreipki- tės pas mus ar- ba telefonuokite, o mes suteikla- me apkalnavimą. Darba visuomet sgarantuojame. Taipgi, laiko- me elektr. iran- kų krautuve ir

LIETUVIŲ TAUTISKOS KAPINĖS.

Kviečia lotų savininkus, dr- jų atstovus ir valdybas ant savo pusmetinio susirinki- mo, kuris bus pėnycioje, lie- pos 22 d., 1921, Mildos svet., apie 7:30 val. vakare.

Susirinkimas yra labai svar- bus reikale įvedimo vandens ir surų sistemos ant Kapinių, kur kainuos tas visas darbas. Tai kiekvienam yra būtina reikalin- ga atsilankyti ant to svarbaus susirinkimo.

Kapinių Globėjai.

(Ap.)

PATRIJOTIZMAS

Pačėdumas turi but pasargos žodis IOWA STATE SAVINGS BANK

Kapitalas ir Pervirsis— \$120,000.00.

S. E. Cor. Fourth and Jackson Sts. SIOUX CITY, IA.

Dirbėjas ir Importuotojas ge- riausių armonikų pasuly. Viso- kių gatunkų. Pigiau parduoti ne- gu kiti. Dykai lektijos pirkėjams. Rasykti angliskai del informaciję.

Ruata & Serenelli
817 Blue Island Ave.

AKUŠERKA

Mrs. A. Michniewicz

701 W. 31st St.

Tel. Yards 3654

Du blokal nuo Halsted St. į rytus. Kampas Union Ave.

AKUŠERKA

Balgund Aku-

berijos kolegt-

ja; ligal prak-

tikavusi Penn-

sylvanijos hos-

pitalėse. Pa-

sekmingal pa-

tarnauja prie

gimzdymo. Duo

da rodą viso-

kiosse ligose

moterims ir

marginoms.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 30 metal

Ofisas:

3149 S. Morgan St., kėrtė 82 St.

Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS:

Moterikų ir Vyrikių

Taipgi Chronikų Ligo.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 6—8

vakare. Nedėlionis nuo 10—2

po piet.

Telephone Yards 687

DR. M. T. STRIKOL'IS

Lietuvų Gydotojas ir Chirurgas

People Teatro Name,

1616 W. 47th St., Tel. Bowl. 168

VALANDOS:

6 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryto

Res. 2914 W. 43rd Street

Telephone McKinley 268

Telephone Yards 1582

DR. J. KULIS

LIETUVIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Gydo visokias ligas moterų, vai-

kų ir vyrų. Specialiai gydo lim-

pandias, senas ir paslapin-

gas vyrų ligas.

3259 So. Halsted St., Chicago.

Telephone Yards 5332

DR. M. STUPNICKI

3107 So. Morgan St.,

Chicago, Ill.

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto

ir nuo 5 iki 8 vakare.

Telephone Van Buren 294

Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. A. A. ROTK

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas Moterikų, Vyrikių,

Vaikų ir visų chronikų ligų

Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago.

Telephone Drower 9693

Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet,

7—8 vak. Nedėlionis 10—12 diena.

DR. YUSKA

1900 So. Halsted St.

Tel. Canal 2118

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki

8 vakare.

Residencija: 2811 W. 63rd St.

Tel. Prospect 3466

Telefonas: Boulevard 7042

DR. C. Z. VEŽELIS

Lietuvis Dentistas

4712 South Ashland Ave.,

arti 47-tos gatvės

DR. C. K. KLIAUGA

DENTISTAS

1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.

kampas 18th St.

Valandos: 9—12 ryto; 1—9 vak.

Phone Canal 257

Phone Boulevard 6801

ANTANAS GREDUŠKA

Generalis

Kontraktorius ir

budavotojas.

Budavojame ir taisome.

1401 W. 47th St., Chicago.

KLEIN BROS

Halsted & 20th Streets

Bile Vyriškas siutas Klein Bros. krautuvej

Štai kur puikiausiu drabužių išpardavimas dėšimties metų bėgy — pagalvok apie tai, augstos rūšies siutus vyrams ir vaikams už to- k

Pranešimai

L. S. S. VIII Rajono konferencija įvyks nedėlio, rugpjūčio 28 d. Ausros svet., 3001 So. Halsted St. Pradžioje 10:30 val. ryto. Kuopos malonė-kite išrinkti delegatus ir konferencija ir iš anksto prirengkite naudingų su-manyimų mūsų organizacijai laimėti.

J. J. Ceponis, Sekr.

Roseland. — Pėtynčios ir Nedėlios vakarais Liepos 22 ir 24 d. 8 val. vak. Brolių Strumilių svet., 107 ir Indiana Ave., bus gražios prakalbos angli ir lietuvių kalbomis apie svarbius gy-vinimo reikalus. Taip pat bus geri giedoriai ir Olandų Choras. Kviečiame visus lietuvius, vyrus ir moteris atsilankyti. Įžanga dykal. Nebus nė jokių kolektyvų. — Komitetas.

"Kardo" piknikas ir protesto mitin-gas prieš Lietuvos klerikalių valdžios darbus bus nedėlio, liepos 24 d. Chernauskio daržė, Lyons, Ill. Piknikas prasidės 11 val. ryto. Programas prasidės 4 val. po pietų. Kviečiame lie-tuvius gausiai suvažiuoti. — Komitetas.

Lietuvių Tautiškos Kapišės laikys savo pusmetinį susirinkimą pėtynčioje, liepos 22 d., Mildos svetainėje, 7:30 val. vak. Kviečiame lotų savininkus, dr-jų atstovus ir valdybas atvykti su-sirinkimui, nes bus svarbių tarymų del įvedimo ir nuvedimo ant kapišų vandens sistemos. — Kapišų globėjai.

St. Charles, Ill. Darbininkų Valgo-mų Daktų Bendrovė atsiakyrė nuo Melrose Parko kooperatives bendro-vės, tātai visi šerinkiniai malonėkite priduoti savo šėrus, kad atidavus juos Melrose Parko koop. bendrovei bėgy 30 dienų. Kurie nesuėgėžina per tą laiką, pasiliks Melrose Parko ben-drovės šerinkiniais. — J. Stanislovavicius.

L. S. S. VIII Rajono Centralinio Komiteto susirinkimas įvyks panedė-ly, liepos 25, Naujienų name. Pradžioje 7:30 val. vak. Visi Cent. Kom. nariai malonėkite susirinkti paskirti laiku, nes turime daug svarbių reika-lų aptarti. — J. J. Ceponis, Sekr.

A. L. T. Sandaros 25 kuopos nepa-prastas susirinkimas įvyks pėtynčioje, 22 d. liepos, 8 v. v., Fellowship svet., 331 W. 33rd Pl. Visi sandariečiai ma-lonėsite atsilankyti paskirti laiku. — Valdyba.

ASMENU JIESKOJIMAI

JIESKAU savo motinos Magdele-nos Staciokienės ir sesutės, 11 metų kaip apėjo Westville, Ill. Jei jos yra dar gyvos, malonė atsiųskite, arba jas žinanti teikis pranešti, nes turi didelį reikalą.

KAZIMIERAS STACIOKUTIS, 109 Cook St., Westville, Ill.

JIESKAU sesers Joanos Jonišky-čios, Kauno rėd., Radviliškio par., Norušaičių kaimo. Meldžiu pačios at-siųskite, arba ją žinanti teikis pra-nešti, už ką busi dėkingas.

ALEX. POVLATIS, 1723 N. Marshall Ave., Chicago, Ill.

ANELE BAČENIENE jiesko savo sunaus Juozapo Bačiaus, Katinėnų parapijos, apie 45 m. amžiaus, vedęs 18 Lietuvos, 26 metų kaip Amerikoje, gyvenio Chicago. Meldžiu atsiųskite arba žinanti teikis pranešti.

PETRONELIS KASPARAVICIENE, 244 W. Swan St., Chicago, Ill.

REIKIA 4 vyrų su kiek nors pini-gų, dirbti ir čėverkyk dirbtuvė ir iš-mokti gerai apmokamo amato. \$25.00 į savaitę pradžioje, o po trijų ar ke-turių savaitių gali padaryti iki \$50.00 į savaitę. Norime tokių vyrų, ku-rie tikrai nori mokintis čėverkyk amato ir nori turēt darbą apskritą metą.

Matykite K. SEDLIECKI, 1579 Milwaukee Ave., Room 200

Bridgeport. — LSS. 4ta kuopa ren-gia draugišką išvažiavimą į Jeffe-son mišką nedėlio, liepos 24 d. Visus kviečiame skaitlingai susi-rinkti. Bus tinkamos žaislės, pro-gramas ir tt. — Komiteta.

SIULYMAI KAMBARIU

KAMBARIS ANT RENDOS: GARO SİLUMA IR ELEKTRA. 3303 Lowe Ave., 2nd fl.

JIESKO KAMBARIU

REIKALINGA vienam ar dviems šviesus kambaris — gei-stina rytinė miesto dalyj.

A. RUKAS, Gen. Del., Chicago.

REIKALINGAS kambarys vedusias porai su 7 metų vaiku; kas tokį kambarį turite, Brighton Parke arba Cicero apeliokėj Chicagoje, meldžiu atsiųskite antrašau: S. B. 3238 So. Halsted St.

REIKALINGAS kambaris jaunai vedusiai porai su visais parankumais. Mokėsimė gerai. Atsiųskite Naujienos 348.

JIESKO PARTNERIU.

REIKALINGAS dalininkas (part-neris) prie šviesaus, seno ir pelningo biznio. Tinkamam vyrui, turinčiam kiek pinigų, yra gera ateitis ir pa-stovus darbas. Kreipkitės tik laišku "Naujienos" No. 347.

JIESKAU partnerio į elektra-čėverkyk taisyimo šapą, arba parduosiu už geriausią kainą. 3433 S. Halsted St.

REIKIA DARBININKU

MOTERU

REIKIA moters ar merginos stu-bos darbu ir prižiūrėti 2 vaikūdu, kurių vienas 9 metų, kitas 6 metų. Geras atlyginimas. BRUNO GELWID, 1641 Brigan St. Tel.: Armitage 7904.

REIKIA DARBININKU

VYRU

REIKIA patyrusio whole-sale groserio pardavėjo. GROSSFELD & ROE CO., 833 W. Randolph St.

REIKIA vyro suprantančio che-miją ir gal turintis transporti atmainy-mui nuo knygos ant knygos. Kas suprantat tokią darbą, atsiųskite ad-resu: ADAM HRAVIC, 2030 So. Halsted St.

REIKIA vyrų ir moterų valdiškam darbu tojuos. Filing klerku, listing klerku, typis-tu, stenographu, mailing klerku, laiš-kešiu bei privatiškų detektivu. Atsiųskite 5418 So. Ashland Ave. Atidara nuo 9 ryto iki 5 po pietų ir nuo 7 iki 9 vakare.

AGENTU REIKIA LIFE INSURANCE.

Labai gera propozicija, nes kiek-vienas žmogus gali uždirbti nuo \$50 iki \$75 į savaitę. Kvalifikuotiems mokėsimė savitainę algą. Atsiųskite tarpe 9 ir 11 pirm pietų.

COMMONWEALTH LIFE INSURANCE CO., 431 S. Dearborn St., Room 911-912 Tel.: Wabash 8415.

REIKIA vyro su keletos metų pa-tyrimu rakandų krautuvėj. Taipgi turi mokēt važiuoti Republic Troku. Iki 9 val. vak.

WOLFF'S FURNITURE HOUSE 3818 So. Kedzie Ave.

AUTOMOBILIAI

FORDAI FORDAI FORDAI 48 touring ir roadsters 1917-1921 modelių, su arba be starterių; tikras bargas, cash ar išmokėjimai. Im-sime jus seną Fordą į mahnus. At-dara vakarais iki 10 val. 2560 So. Halsted St. priešala 26th St.

PARDAVIMUI 1919 White, 5 sė-dynių automobilis, gerame stovyj, dirba kaip nauja, bėga 60 mylių į va-landą. Pardavimo priežastis, partne-rių nesutikimas. Kaina tik \$450. Gali-ma matyti po 5 val. vakare. G. PUPONIS, 4104 S. Campbell Ave.

1 TONO FORDAS.

Express body ir cab. Nau-jas, 1921 motoras, \$425. Iš-mokėjimai jei norit. 2½ to-nų, šiltas važiavimu demon-stratorius, \$2,200 lengvi iš-mokėjimai.

MEM MOTOR CORP., 3110 S. Michigan Ave. Phone: Douglas 3720.

PARDAVIMUI 7 pasażierių Hud-son automobilis 1919 metų. Pardu-siu arba mainysiu ant lotų Chicagoj arba Gary, Ind. Turiu du automobi-lis; tad vieną parduosiu už pigią kainą. Busio ofise kasdien ir Nedėlioj nuo 9 val. ryto iki 2 val. po piet.

J. SKINDER, 3901 So. Halsted St. Tel.: Boulevard 6775

BUICK 1920 7 pasażierių visai kaip naujas. Nepraileiskite progos. \$500 cash ir ant lengvų išmokėjimų. Atsiųskite nuo 3 iki 7 v. v. Ne-dėlioj nuo 11 iki 3 p. p. JANUSKAUSKAS, 3327 S. Halsted St., 3rd fl.

PARDAVIMUI salionas, su barais, labai geroj vietoj. Par-duodama pigiai. 307 E. Kensington Ave. Kensington, Ill.

PARDAVIMUI Reo, 7 sėdy-nių automobilis labai pigiai. Kreipkitės MILDOS GARAGE 3121-27 S. Halsted St.

PARDAVIMUI

PARDUODU studio labai ge-roj vietoj, gerai įrengta. Labai gera proga del gero fotografo. Savininkas išėina iš biznio. At-siųskite Naujienos 314.

PARDAVIMUI bučernė ir groser-nė; biznis išdirbtas per daugelį me-tų ir cash. Priežastis pardavimo pa-trisite ant vietos. Atsiųskite: TOM SVEISTIS, 3158 So. Union Ave.

PARDAVIMUI KARČIA-MA, VAŽIUOJAME Į MILWAUKEE, WIS. 3432 S. Morgan St.

PARDAVIMUI salionas, lie-tuvių kolonijoj. Parduo-siu su visais įrengimais. Priežastis pardavimo — einu į kitą biznį. J. S., 10500 Michigan Ave.

PARDAVIMUI SALIUNAS LABAI GEROJ VIETOJ. 1857 W. 13th St.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė, kartu ir namas, arti bažnyčios. 2746 W. 47th St.

PARDAVIMUI GROSERNĖ TUOJAUS. KREIPKITĖS: 3759 So. Halsted St.

PARDAVIMUI salionas labai geroj vietoj, visokių tautų apgyventoj. Parduosiu pigiai ir greitai. 4503 So. Laflin St.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė, gera vieta, biznis eina gerai. Savininkas nori apieisti šią šalį. Atsiųskite: 2724 W. 18th St.

PARDAVIMUI salionas geroj vietoj, biznis išdirbtas per daugelį metų. Atsiųskite: 929 W. Roosevelt Rd.

PARDAVIMUI salionas, biznis eina gerai, arti dviejų didelių fabriku. Parduosiu pigiai, nes turiu važiuoti į Lietuvą. Atsiųskite 1458 West 15th St. Kansas Laflin St.

PARDAVIMUI salionas, geroj, lie-tuvių apgyventoj vietoj. Priežastis pardavimo — į Lietuvą išvažiuoju. 2444 W. 46 Pl.

PARDAVIMUI salionas, viso-kių tautų kolonijoj. Biznis 10 m. senas ir geras. Pardavimo prie-žastis — turiu du salionu. 2011 W. 63 St.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė geroj vietoj, tarpe lietuvių ir kitų tautų. Kreipkitės Naujienos 345.

PARDAVIMUI grosernė ir delicatosen ir notions, nes išvažiuoju Lietuvon. 4133 S. Wallace St. Phone: Yards 5310.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė. Geroj vietoj, tarpe lie-tuvių ir kitų tautų. Biznis cash. Taipgi automobilius 5 sėdynių. Parduosiu umai, nes einu į kitą biznį. Naujienų ofise num. 344.

PARDAVIMUI salionas lietuvių ir kitų tautų apgyventoj vietoj priešais lietuvišką Sv. Kryžiaus bažnyčią ant Town of Lake. Biznis išdirbtas ir arti kitų salionų nėra. Priežastis pardu-vo masiškai ant vietos ir pamokytiu biznio. MR. J. YESAITIS, 4542 So. Wood St.

PARDAVIMUI kampinis salionas, išdirbtas per daugelį metų. Norinti pasipel-nyti, pasiskubinkit, važiuoju į Lietuvą. 2059 W. 23rd St.

PARDAVIMUI salionas geroj vietoj, priešais Mildos teatrą; visas arba pusė. Parduosime už teisingą pa-siulymą. Atsiųskite: 3159 S. Halsted St.

PARDAVIMUI mėsos krautuvė vi-sokių tautų apgyventoj vietoj. Biznis išdirbtas per daug metų. Norinti bi-znį stoti, nepraleiskite progos. Pardu-vo priežastis patirsite ant vietos. 4146 S. Halsted St. Tel.: Blvd. 6944.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI bučernė ir groser-nė geroj vietoj, su namu arba be namo, lietuvių ir lenkų tirštai apgy-venta. Biznis išdirbtas per ilgus me-tus. Pardavimo priežastis patirsite ant vietos. Atsiųskite į Naujienos No. 346.

PARDAVIMUI arklys ir ex-press pakinkai, viskas gerame stovyje. Parduoda pigiai ir trum-pame laike. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos. 908 W. 35th Pl.

PARDAVIMUI salionas, lie-tuvių apgyventa, nuo senai biznis įdirbtas. 652 W. 18th St.

PARDAVIMUI salionas, lie-tuvių kolonijoj. Savininkas eina į kitą biznį. 722 W. 120 St. W. Pullman, Ill.

PARDAVIMUI salionas, ge-roj lietuvių apgyventoj vietoj. Turiu parduoti greit į Lietuvą išvažiuoju. 2310 S. Hoyle Ave.

PARDAVIMUI Ice Cream Parlor, cigarai, tabakas, kendės ir soda fountain, viskas, kas tik yra krau-tuvėj už \$600.00. Biznis gerai eina, arti mokyklos. Pardavimo priežastis, einu kitą biznį. JOHN KAWALEUSKIS, 2700 Wallace St.

PARDAVIMUI 2 augštų su krautuve stuba, po no. 3656 So. Union Ave. Yra elektros švie-sa. Didelis bargas, \$3,000.00. FINNENGAN, savininkas, 834 W. 55th St.

PARDAVIMUI gerai išdirbtas kriaučių biznis, taipgi užsiimam čys-tijimu, prosijimu ir dažymu. Savi-ninkas turi kitą užsiėmimą ir negali laikyti šį biznį. REX TAILORS, 2218 Larrabee St.

RAKANDAI

3 kaurai, odos ir velouro gyvena-mam kambariui setas, pastatoma ant grindų lempa, valgomioj kambario setas, ir 2 miegkambarių setai; sta-las, phonographas etc. Visai pigiai, jei pirkis tuojau. 1644 S. Lawndale Ave., Apt. 2. Tel.: Lawndale 3099.

PARDAVIMUI nauji rakandai 5 kambariams už \$300.00 ir 1919 au-tomobilis Chandler, didelis barge-nas — turime išvažiuoti į Lietuvą. Tel.: Lafayette 6039 arba Wentworth 2269. J. J. BAGDONAS, Valandos 5 iki 9 vakare.

NAMAI-ZEMĖ

PARDAVIMUI 5 pagyvenimų, iš-priedo krautuvė mūrinis namas. Ren-dos neša apie \$100 į mėnesį. Kaina \$8,000.00. Namai pagal vėliausius mados su visais įrengimais. Pardu-dame, kadangi važiuojame Lietuvon. 2544 W. 38th St. 3-os lubos iš užpakalio.

PARDAVIMUI du mediniai namai, ant vieno loto — pirmas iš fronto ant dviejų pagyvenimų, po 6 kambarių ir antras užpakalį ant vieno pagy-venimo, 4 kambarių; abu namai iš-taisyti pagal naujausios mados; elek-tra, gasas ir vamos, netoli bažnyčios, mokyklos ir vienas blokas iki Western Ave. gatvėkarij. Atsiųskite prie au-avininko vakarais ir nedėlios 4422 S. Artesian Ave.

FARMA.

40 akėrių, pusė dirbamos su geraiis bučinkais, prie gero kello, arti mar-keto, 70 mylių nuo Chicago. Mainy-siu ant mažo namo Chicagoj arba parduosiu ant lengvų išlygų. Kaina \$4,800.

PARDAVIMUI pusė mūrinio pusė medinio namas ant keturių pagyveni-mų stoti, nepraleiskite progos. Pardu-vo savininkas apiešdžia miestą, to-dėl noriu greitai parduoti. Galima sa-vininką matyti kasdien po 6 v. v.; nedėlioj per dieną. 3400 So. Lowe Ave.

PARDAVIMUI namas, ar išsima-no ant lotų ar namų, penkių kambarių electric, steam heat, su 12 lotų. Vie-ta randasi southwest pusėj. 11301 S. Kedzie Ave.

PARDAVIMUI farma nuo Chica-gos už Milwaukee 144 akierai: 104 akierai dirbamos, kita ganykla ir miškas. Visokias jausas uždėta lau-ka; gėra juodinė su meli; gėra au-štas; 2 augštų 9 kambarių, apatitj sklopas ir vasarinė stuba, didelis so-das, 2 vežimai, 100 vištų ir 70 viš-čiuku; 2 vežimai, 1 bogė, 2 roges. Kaina \$12,000.00, \$5,000.00 cash liku-sius ant lengvų išmokėjimų 6%. Par-davimo priežastis, važiuoju Lietuvon. W. M. SODEIKA, 3150 Lincoln Ave. Tel.: Wellington 225.

NAMAI-ZEMĖ

Bargenai

Į DVI DIENAS turi but parduotas DIDELIS LOTAS 28x125 pėdų. Suerės, gatvės ir šaligatviai yra sudėti ir apmokėti. Ran-dasi gražioj vietoj ant Brighton Parko. Dabartiniam savininkui tas lotas kaštuoja suvirš \$1000, bet iš priežasties apleidimo Chi-cago 1-mą Rugpjūčio atiduoda tik už \$650. Atsiųskite greitai ir atsineškite depositą.

2. Ir vėl \$500 numazino savininkas ant 2 augštų mūrinio na-mo, 2 pagyvenimų po 5 ir 6 kambarius, maldynės, naujai išma-levota, beismantas 7 pėdų augščio, medinis dviem karam gara-žius, rendos neša \$50.00 į mėnesį. Namai yra vertas \$7000, pereitį savaitę savininkas norėjį parduoti tik už \$4500, šią savaitę vėl numušė \$500, liepia parduoti ir dvi dienas laiko tik už \$4000, nes priverstas išvažiuoti iš Chicago kuogrečiausia. Namai ran-dasi ant Bridgeporto.

3. PARDAVIMUI PIGIAI 40 akėrių pusiau išdirbta farma kone pačiame mieste Woodboro, Wis., Lietuvių kolonijoj, 6 kam-barių graži stuba ant akmenų fundamento, didelis sklopas, bar-nė gyvuliams ir šienui sudėti. Parsiduoda tik už \$1500. Pardu-vo priežastis — savininkas apleidžia šią šalį apie 1-mą dieną Rugpjūčio. Turi but parduota į 5 dienas laiko.

4. DIDŽIAUSIS BARGENAS IŠ VISŲ KIEK BUVO. Parsidu-da 120 akėrių farma, visa dirbama ir užsėta visokiais jausais, su gyvuliais, naujoms masinoms ir visokias įrankias, nauji 7 bu-dinkai, mylia ir pusė nuo miesto, prie gražaus pilno žuvų ežero. Apiešinkėj yra daugelis visokių vasarnamių, puiki proga geram biznieriui padaryti iš šitos farmos puikų "summer resort". Šita farma yra verta \$25,000, bet iš priežasties ligos dabartinis savi-ninkas atiduoda tik už \$14,500.

Norintieji pamatyti viršminėtas farmas malonėkit pamatyti mane žemiau paduotu antrašu nevēliau kaip panedėlyj, 25tą Lie-pos, nes mus bursys važiuoja automobiliais į Woodboro, Wis., Utarninko rytmetį, 26tą Liepos, tad bus vietos kokiems 2 ar 3 pirkėjams nuvažiuoti veltui.

J. ZACKER,

3301 So. Halsted Str., Chicago, Ill.

Tel.: Boulevard 6775

TUOJAUS TURI BUT PARDUOTA.

Dviejų augštų mūrinis namas, dviem pagyvenimais, vienas 5, kitas 6 kambariais, garų apšildomas, su vė-liausios mados įtaisymais ir patogiu-mais, vienoj gražiausioj Chicagoj vie-tuj. Kaina \$10,900.00. Imokėti \$4,000. Likusiai sumai savininkas padarys mortgėžę be jokio komisišo. Kreip-tis pas savininką, 5434 So. Sawyer Ave., pirmos lubos.

PARDAVIMUI mūrinis namas 2 pagyvenimų po 6 kambarius; elek-tros šviesa, maldynės, augstas sklo-pas ir visi naujos mados įtaisymai. Parduosiu pigiai arba mainysiu ant mažesnio namo arba groserio. Atsi-ųskite tuojau.

SZEMET & LUCAS, 4217 Archer Ave.

PARDAVIMUI 40 akėrių ukė su gyvuliais, padarais ir užsėtais lau-kais. Kaina tik \$1,200.00. Juodžemė su ameliu; vištų 180. Taip pigiai par-duodama, kad norima greit parduoti. Jei manai piktų kę, tai nelauk ge-resnės progos, nes nesulauksi per 10 metų.

FRANK BRODRECK, Box 91, Baldwin, Mich.

PARDAVIMUI bižniasis namas geroj vietoj, arti Sv. Jurgio bažny-čios prie 3221 Lime St. Rendos ne-ša \$40.00 į mėnesį. Parduodu labai pigiai; už \$2,900. Pardavimo prie-žastį patirsite ant vietos. Kreipki-tės prie savininko. M. MATULIAUSKAS, 3356 So. Halsted St.

PARDAVIMUI farmas nuo Chica-gos už Milwaukee 160 ak., 70 akėrių dirbamos ir užsėtos, 90 ak. ganyklas ir miškų; 1 mylia nuo geležinkelio; 9 kambarių namas. 3 šuliniai, gražus sodas, upelis bėga per ganyklą, didė-lė barnė, pašūrė masinoms sukrauti, kiauliniukas, vištininkas, malkoms šapa ir kiti bučinkai. 300 bušelių ja-vų, 3 arkliai, 10 karvių, 1 bulius, 1 vė-jautis, 2 telyčios, 2 kiaulės, 60 viš-tų, mašina jausams pjauti, šienų pjau-ti, diskieris, 3 plūgai, akčios, volas, arba, 2 vežimai, 2 vežimėliai, didė-lės roges, mažos roges, akselinė ir kitoki įrankiai bei visi rakandai. Kai-na už viską \$6,000.00. Imokėt \$2-500.00, likusius ant 6% ilgam laikui. Pardavimo priežastis senatvė — 72 metų amžiaus. Kreipkitės: GEORGE HAIDU, Carney, Mich.

PARDAVIMUI farma nuo Chica-gos už Milwaukee 160 ak., 70 akėrių dirbamos ir užsėtos, 90 ak. ganyklas ir miškų; 1 mylia nuo geležinkelio; 9 kambarių namas. 3 šuliniai, gražus sodas, upelis bėga per ganyklą, didė-lė barnė, pašūrė masinoms sukrauti, kiauliniukas, vištininkas, malkoms šapa ir kiti bučinkai. 300 bušelių ja-vų, 3 arkliai, 10 karvių, 1 bulius, 1 vė-jautis, 2 telyčios, 2 kiaulės, 60 viš-tų, mašina jausams pjauti, šienų pjau-ti, diskieris, 3 plūgai, akčios, volas, arba, 2 vežimai, 2 vežimėliai, didė-lės roges, mažos roges, akselinė ir kitoki įrankiai bei visi rakandai. Kai-na už viską \$6,000.00. Imokėt \$2-500.00, likusius ant 6% ilgam laikui. Pardavimo priežastis senatvė — 72 metų amžiaus. Kreipkitės: GEORGE HAIDU, Carney, Mich.

EXTRA BARGENAS. 120 akėrių ukė, ant žuvingo ežero kranto, lietuvių kolonijoj Wisconsin valstijoj. Stotis tik 8 mylios. Par-duoda su gyvuliais ir apšildais lau-kais; dirbamos žemės yra apie 40 akėrių; bučinkai visi nauji. Šią ukę galima įsigyti ir su mažais pinigais. Žinodamas, kad miestuose yra sunkus darbininkų padėtis, nes milžiniškos darbininkų minios vaikščioja dirbtuvė nuo dirbtuvės, tai ir norėčiau, kad mano viešpatis įsileistų šią gražią ir gerą ukę, nes ant jos galima pa-daryti gerą ir lengvą pragyvenimą ir daugiasis nerelkės lankyti smirdančias dirbtuves ir kankyti save. Ta gražią ukę parduodu del to, kad mano seni tėvai kviečia tuojau važiuoti į Lie-tuvą ir užimti vietą ant savos ir di-delės ukės. Informacijų kreipkitės į savininką: L. BELSKIS, 1917 S. Jefferson St.

PARDAVIMUI 4-2 flatų, krautu-vė priekij namo, randasi 2901 ir 2908 So. Canal St., 436 W. 23th St. H. LUECKER, 3150 Lincoln Ave. Tel.: Wellington 225.

NAMAI-ZEMĖ.

Bargenai

Į DVI DIENAS turi but parduotas DIDELIS LOTAS 28x125 pėdų. Suerės, gatvės ir šaligatviai yra sudėti ir apmokėti. Ran-dasi gražioj vietoj ant Brighton Parko. Dabartiniam savininkui tas lotas kaštuoja suvirš \$1000, bet iš priežasties apleidimo Chi-cago 1-mą Rugpjūčio atiduoda tik už \$650. Atsiųskite greitai ir atsineškite depositą.

2. Ir vėl \$500 numazino savininkas ant 2 augštų mūrinio na-mo, 2 pagyvenimų po 5 ir 6 kambarius, maldynės, naujai išma-levota, beismantas 7 pėdų augščio, medinis dviem karam gara-žius, rendos neša \$50.00 į mėnesį. Namai yra vertas \$7000, pereitį savaitę savininkas norėjį parduoti tik už \$4500, šią savaitę vėl numušė \$500, liepia parduoti ir dvi dienas laiko tik už \$4000, nes priverstas išvažiuoti iš Chicago kuogrečiausia. Namai ran-dasi ant Bridgeporto.